

## Woordelijk verslag commissie Samen wonen en Samen leven 16 januari 2025

### 1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter: Goedenavond. Het is acht uur en dat betekent dat het tijd is om te beginnen. Ik heet alle commissieleden van harte welkom, de mensen op de publieke tribune, het publiek, de ambtenaren, de pers. Alle fracties zijn vertegenwoordigd. We gaan het vanavond hebben over toekomstbeeld Ridderkerk en over de bouwhoogte dus we gaan een beetje de lucht in, dus wat hogere sferen verkeren. Ik wil vragen of er nog opmerkingen op de agenda zijn? Dat is niet het geval. Dan is die bij deze vastgesteld.

### 2. Spreekrecht voor hen die zich hebben aangemeld

De voorzitter: En gaan we naar agendapunt 2, het spreekrecht voor hen die zich hebben aangemeld. Dat heeft niemand gedaan.

### 3. Inleiding door wethouder C. van der Duijn Schouten over Toekomstbeeld Ridderkerk en de Leidraad Visie op Bouwhoogte

De voorzitter: En gaan we naar de inleiding door wethouder Van der Duijn Schouten over toekomstbeeld Ridderkerk en de leidraad visie op bouwhoogte. Wethouder, u krijgt gelegenheid om uw inleiding te geven.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, voorzitter, en laat ik het kort houden, dan kunnen we snel met de inhoud aan de slag. We maken weer een stap in zeg maar het proces richting onze Omgevingsvisie. Zoals u inmiddels gewend bent leek het ons goed om weer een keer met uw commissie van gedachten te wisselen over waar we nu staan en wat er inmiddels is opgehaald en aan het papier toevertrouwd. Vanavond twee stukken, de leidraad voor de visie op bouwhoogte, daar hebben we al twee keer een avond met u over gehad en dat heeft uiteindelijk geleid tot deze leidraad, en een toekomstbeeld wat zeg maar een van de onderdelen gaat vormen van onze Omgevingsvisie straks. U krijgt over het toekomstbeeld en het proces straks nog een korte presentatie. Over de leidraad niet meer, dat heeft u kunnen lezen. En dan vervolgens ben ik benieuwd of er nog vragen zijn maar ik ben nog veel meer benieuwd wat u ons nog mee wil geven met betrekking tot deze stukken en ook in het vervolg van het proces? Als we het dan toch over het vervolg van het proces hebben, over exact twee weken heeft u weer een commissievergadering en daar staat op de agenda de bouwsteen twee van de visie op het buitengebied. Op speciaal verzoek van de griffier meld ik u hier vanavond dat de stukken daarvoor enige vertraging hebben opgelopen. Die hadden eigenlijk deze week afgerond moeten zijn met een akkoord van het college. Dat wordt helaas, of niet helaas want doordat dit iets vertraging oploopt wordt het allemaal nog veel beter dus dat is ook wel weer mooi, maar dat komt dinsdag. Dus eigenlijk had dat eind van deze week voor u beschikbaar moeten zijn in de voorbereiding naar die commissie over twee weken maar dat wordt aanstaande dinsdag dus iets minder. Maar u heeft nog steeds ruimschoots de tijd om daar uitgebreid kennis van te nemen maar het leek me goed om dat vanavond nog even te melden. Ja, voorzitter, dan denk ik dat we nu snel door kunnen gaan met de presentatie vanuit Witteveen+Bos, als ik het goed heb begrepen.

De voorzitter: Dan gaan we dat doen. Dank u wel, wethouder, voor uw inleidende woorden.

#### 4. Toekomstbeeld Ridderkerk

De voorzitter: Agendapunt 4, toekomstbeeld Ridderkerk. We gaan dit agendapunt in drie stappen behandelen. Er komt eerst een inleidende presentatie door mevrouw Hootsman van ingenieursbureau Witteveen+Bos. Hartelijk welkom. Van ambtelijke zijde schuift aan mevrouw Bos. Die zien we wel eens vaker dus die is inderdaad bekend bij u. Dan de tweede stap is dat u gelegenheid krijgt om vragen te stellen over dit onderdeel. De derde stap wordt dat ik alle fracties langsga om een reactie op dit onderwerp te geven. U mag dan ook op elkaar reageren dus vragen en meningen zijn dit keer goed gescheiden zeg maar. Dan is het woord aan mevrouw Hootsman. En voor de luisteraars thuis ook hartelijk welkom en u kunt de presentatie meekijken, die staat ook bij de stukken op de website. Ik vraag aan mevrouw Hootsman of zij het nummer van de slide af en toe wil noemen, dan weten de mensen waar ze moeten kijken. Aan u het woord.

Mevrouw Hootsman: Ja, dank u wel. Een presentatie, het is een hele korte, daar neem ik u even ... Nou, ik neem u, we zijn op slide twee, heel kort mee door de toelichting van het proces aan de hand van een procesfiguur en daarna is er dus tijd voor de vragen. Dan hier slide drie. We hebben dit de vorige keer ook al met elkaar doorgenomen maar nog even een korte terugblik. Een Omgevingsvisie, daarin staan de beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn van de hele gemeente. En bij de Omgevingsvisie van Ridderkerk stellen we daarbij ook een OmgevingsEffectRapportage op, kortweg een OER. In een OER worden de effecten van het beleid, dus in dit geval de Omgevingsvisie, onderzocht op de fysieke leefomgeving. We maken in Ridderkerk dus een OER, dat betekent dat we naast de klassieke milieuthema's, dus denk aan lucht, geluid, dat soort onderwerpen, ook kijken naar sociale en economische aspecten en daar ook een beoordeling aan geven. Een OER zie je ook veel terugkomen onder de omgevingswet bij de visie. Dan hier op slide vier het processchema dus hoe de Omgevingsvisie en de OER met elkaar samenhangen. We zakken steeds meer af in het figuur, we zitten nu aan de linkerkant bij de rode balk in het vakje toekomstbeeld met visiekaart, die heeft u ook allemaal gezien. Het toekomstbeeld dat is beoordeeld in de OmgevingsEffectRapportage en uiteindelijk gaat dat dus leiden tot de actualisatie van de Omgevingsvisie. De OER wordt daarin ook nog een keer op aangepast en uiteindelijk gaat dat in september leiden tot een Omgevingsvisie inclusief het OER. Dan was dit de presentatie, kort maar krachtig zoals ik al zei.

De voorzitter: Dank u wel voor deze presentatie. Voordat iemand denkt dat we weer in de oertijd zijn teruggekomen, OER betekent dus OmgevingsEffectRapportage. Er is gelegenheid tot het stellen van vragen en ik ga inventariseren wie daar een vraag over wil stellen. Het is één vragensteller per fractie. Als u mij vertelt hoeveel vragen u heeft dan ... Ik kijk naar rechts. SGP twee vragen, ChristenUnie vier vragen, CDA vijf vragen en Partij van de Arbeid vier vragen. Iedereen die wil vragen? En Leefbaar drie. Dan begint mijnheer Verweij, SGP, voor twee vragen.

De heer Verweij: Ja, dank u, voorzitter. Ik werd even wat in verwarring gebracht door mijn buurvrouw maar ik ga toch de vragen stellen die wij hadden. Mogen wij nu ook al vragen stellen over de inhoud van het document of alleen over de toekomstvisie?

De voorzitter: U mag vragen stellen over de toekomstvisie.

De heer Verweij: Oké, prima, dan beginnen we daarmee. Wat ons opviel, er wordt geschetst bij de hoogtevisie die onderdeel is van de toekomstvisie, dat in Oostendam en Rijsoord driehoog als norm wordt gesteld voor bouwprojecten. Wordt met de derde etage een volledige etage bedoeld of interpreteert u dat als een verdieping met een schuin dakvlak? Dat was onze eerste vraag. De tweede vraag die wij wilden stellen, wij

zagen dat de locatie Boomgaard wordt aangeduid als een potentieel ontwikkelingsgebied maar ook als een waterwingebied. Wij vroegen ons af, sluit dat elkaar uit of kan dat naast elkaar bestaan? Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Hootsman.

De heer Van der Duijn Schouten: Nou, mag ik het doen, voorzitter?

De voorzitter: Dat mag ook. Ik ga dan de volgorde de wethouder en de wethouder bepaalt als iemand anders het doet en die krijgt dan van mij het woord. Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Nee, drie is gewoon wat we bekend zijn met drie lagen dus dat is twee en een puntdak. Als iemand toevallig een plat dak wil dan is dat de derde maar drie is drie. En de Boomgaard woningbouw en waterberging, geen waterwin. Misschien wel even goed, dat sluit elkaar niet uit. Ik bedoel een wadi in een woonwijk hebben we ook een stukje waterberging gerealiseerd dus dat kan prima samengaan.

De voorzitter: Dan gaan we naar Leefbaar Ridderkerk, mijnheer Hakemulder. U had drie vragen, u mag er twee stellen en daarna komt de derde.

De heer Hakemulder: Ja, dank u wel, voorzitter. Een vraag over de 380 kV TenneT corridor, dat is een bovengronds geprojecteerd hoogspanningsverbinding. Die is geprojecteerd in de groene bufferzone terwijl de groene bufferzone expliciet is vermeld, niet bouwen in de groene bufferzone. Faciliteren we zeg maar de bouw of de ontwikkeling van die hoogspanningstracé niet te veel in deze visie? Tweede vraag. Het rapport is opgesteld 11 december 2024. De raadsinformatiebrief inzake de flexwoningen is verstuurd aan de raad op 13 december 2024. Waren de onderzoekers van Witteveen+Bos al eerder op de hoogte van het flexwonenrapport dan de raad? Klopt dit?

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Eerst maar even de 380 kV. Nee, die wordt niet te veel gefaciliteerd. We weten dat het loopt en als het besluit van rijkswege valt dat die daar komt, dan kan je faciliteren wat je wil, dan komt die er gewoon. Dus ook in deze toekomstvisie stoppen we niet onze spreekwoordelijke kop in het zand, maar benoemen we nadrukkelijk dat dit loopt en dat het daar mogelijk kan landen. Het flexwonenrapport, ik weet niet, hadden we dat met jullie gedeeld al van tevoren? Nee, nee, daar waren ze niet van op de hoogte voordat u het wist.

De voorzitter: Mijnheer Hakemulder, uw derde vraag en eventueel reactie op de eerste twee.

De heer Hakemulder: Ja, even reflectie zeg maar op de tweede vraag. Het rapport, de raadsinformatiebrief is 13 december verstuurd en het rapport wat Witteveen+Bos heeft opgeleverd is 11 december opgeleverd en daar wordt zeg maar die flexwoningen in vermeld.

De voorzitter: Ik stel voor dat u eerst ook uw volgende vraag stelt en dat dan de wethouder reageert.

De heer Hakemulder: Doet die het? Ja. Op pagina 8 van het rapport wordt gerefereerd zeg maar aan het open landschap tussen de kernen. Die worden geïdentificeerd als dorps karakter. Gaan we dat ook handhaven zeg maar de open kernen of nee, de open landschappen tussen de kernen?

De voorzitter: Dan moet ik vaststellen dat u eigenlijk in uw reactie geen vraag stelde maar die heeft de wethouder tussen de regels door wel begrepen.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, even terugkomen op het flexwonen. Kijk, er is een rapport opgeleverd maar we kijken natuurlijk, en dat is algemeen bekend, al maanden zo niet jaren naar opties voor het flexwonen. Dus in die zin is het natuurlijk ook niet raar dat er iets over flexwonen in die ... Het zou raar zijn als het hele flexwonen begrip in onze Omgevingsvisie straks en in het toekomstperspectief niet landt terwijl dat juist een heel erg actueel onderwerp is waar naar mogelijkheden wordt gezocht. Dus in die zin komt het uiteraard wel terug maar niet zozeer dat Witteveen+Bos zeg maar voor uw raad geïnformeerd zijn. Ik vermoed ook dat er dingen min of meer op eenzelfde moment door het college zijn vastgesteld. En op het moment dat het is vastgesteld wordt het dan nu ter beschikking gesteld en is het ook voor anderen beschikbaar dat het ... De groene kernen, blijven die? Ja, het is juist de bedoeling om die groene kernen binnen het bebouwde gebied zoveel mogelijk met elkaar te verbinden om daar een beleving van te maken, een doorlopende lijn. Dus het is zeker de bedoeling om die te behouden want die zijn waardevol binnen een vrij verstedend gebied, wat het centrum van Ridderkerk natuurlijk inmiddels wel is.

De voorzitter: Mijnheer Hakemulder en daarna mag gestapeld. Wilt u nog reageren?

De heer Hakemulder: Nee, dank u wel voor de beantwoording.

De voorzitter: Dan gaan we naar mevrouw Dirks van GroenLinks om te stapelen.

Mevrouw Dirks: Ja, dank u. Inderdaad stapelend. Mijnheer Hakemulder die heeft het over die groenverbindingen dan inderdaad. In de eerste visiekaart werd ook in plaats van ontwikkellocatie wonen was de benaming ook natuurinclusief bouwen. Wat is nog de functie van de pijlen die richting het centrum gaan als er nu niet meer natuurinclusief gebouwd wordt? Waar leiden de pijlen heen dan?

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Ik weet eerlijk gezegd niet over welke pijlen we het dan hebben.

De voorzitter: Kunt u uw vraag nog iets verduidelijken want als ik eerlijk ben heb ik de vraag ook niet gesnapt maar ik dacht, de wethouder die is knapper dan ik dus die snapt dat misschien wel.

De heer Van der Duijn Schouten: Nee, dat valt bitter tegen.

Mevrouw Dirks: Ja, dan zal ik het even verduidelijken. In de visiekaart daar staan groene pijlen en die wijzen allemaal, bijna allemaal richting het centrum. Voorheen, nou ja, dat rode gebied werd aangetoond als niet ontwikkellocatie wonen maar als ook natuurinclusief bouwen. Dus ja de vraag, waar leiden die pijlen nu heen als het naar een heel verstedelijkt gebied gaat?

De voorzitter: Wethouder, kunt u richting geven aan de peilen?

De heer Van der Duijn Schouten: Ik speel de vraag even door, voorzitter, want dan hebben we de grootste kans op een adequaat antwoord.

De voorzitter: Aan mevrouw Hootsman?

Mevrouw Hootsman: Ja, de pijlen die zijn symbolisch, die moet je zien als bij de ambitie dat de groene kraag die willen we uitbreiden met het toekomstbeeld en de pijlen die verbeelden dat we de groene kraag ook willen aansluiten op de hoofdgroenstructuur die door de wijken loopt. Dus de pijlen lopen in deze situatie niet specifiek allemaal naar het centrum, het idee is dat we de hoofdgroenstructuur aansluiten op de groene kraag.

De voorzitter: Mevrouw Dirks.

Mevrouw Dirks: Dan nog even aanvullend, waarom is er dan gekozen om het niet meer natuurinclusief bouwen te noemen maar ontwikkellocatie wonen?

De voorzitter: Mevrouw Hootsman.

Mevrouw Hootsman: Het staat mij niet bij dat we in de ... Sowieso, dit is de visiekaart, de vorige kaarten die zijn verstuurd dat zijn de scenariokaarten, dus twee alternatieven extreme scenario's. In de tekst staat nog steeds dat natuurinclusief bouwen gestimuleerd wordt.

De voorzitter: Dat is helder. Dan gaan we naar een nieuwe vragenronde. ChristenUnie, mijnheer Knappe, vier vragen. Ik stel voor twee keer twee.

De heer Knappe: Voorzitter, dank u wel. Onder 2.1 geeft u aan dat er na jaren van ontwikkeling en groei nu het moment is om in te zetten op het behouden en versterken van de kwaliteit van onze leefomgeving. Behouden en versterken dus. Dit suggereert dat we niet meer zouden willen groeien in Ridderkerk en dat verdere groei ten koste zou gaan van de kwaliteit van de leefomgeving. Hoe moeten we dit zien in relatie tot de opgave vanuit de provincie en de eigen wens die er ligt om op een aantal locaties meer woningen te bouwen? En vraag twee. Hoe verhoudt deze visie, die ik net in vraag één genoemd heb, zich tot de financiële weerbaarheid van Ridderkerk in de komende jaren?

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik zit even te zoeken naar de link met de financiële weerbaarheid en onze toekomstvisie. Ja, onze financiële weerbaarheid is op dit moment natuurlijk een aandachtspunt apart. Ik bedoel, u weet dat er een ravijnjaar op ons afkomt en dat we met elkaar richting de Kadernota in het voorjaar een discussie gaan voeren over de mogelijke bezuinigingen die gevoerd moeten worden om tot een sluitende begroting te blijven komen. Ja, ik kan daar niet direct een link leggen naar onze toekomstvisie zoals die nu, Omgevingsvisie en het toekomstbeeld zoals dat nu voorligt dus dat antwoord moet ik u schuldig blijven.

De voorzitter: En het antwoord op de eerste vraag of behoud en versterken van groen in tegenspraak is met bouwen?

De heer Van der Duijn Schouten: Nou, dit is juist zaak denk ik dat we nu al dat soort aspecten, we willen, natuurlijk moeten we groeien. Ik bedoel, u weet ook welke woningopgave er is en welk bod er van ons ligt dus we willen de komende jaren nog ettelijke honderden woningen bouwen, al dan niet in sloop-nieuwbouw of in uitbreidingslocaties. En juist binnen dat proces ook aandacht hebben, heel veel aandacht hebben voor de kwaliteit van de leefomgeving. Dat is wat mevrouw Hootsman net ook zei, daarom gaan we ook met een OER aan de slag zodat niet alleen naar lucht en geluid gekeken gaat worden maar al die aspecten zoals ook weer economie, wonen zodat alles bij elkaar komt en we overal een beeld bij krijgen en daar ook een juiste balans

in kunnen zoeken. Maar daarin is dit wel een heel belangrijk aspect, vandaar ook zodanig benoemd. Maar het is niet de bedoeling om daarmee het bouwen in één keer op slot te zetten want dat is, nou ja, dat zult u hopelijk met mij eens zijn en zeker niet de bedoeling in Ridderkerk.

De voorzitter: Mijnheer Knape mag reageren en daarna mag mevrouw Van Nes-de Man van Burger op 1 stapelen en pas daarna gaan we vraag drie en vier doen. Mijnheer Knape.

De voorzitter: Helder, voorzitter. Dank u wel. Ik zou graag nog even doorvragen op het antwoord van de wethouder over de financiële weerbaarheid. Ik snap dat het misschien wat verwarrend is maar ik kan me voorstellen dat het op peil houden van bijvoorbeeld bepaalde voorzieningen in Ridderkerk echt wel relatie heeft met het aantal woningen wat wij nog gaan bouwen de komende tijd en ook hoeveel inwoners dat we hebben en hoeveel middelen dat daarmee onze kant op komen. En dat dat dus wel een relatie heeft als we kijken naar wat er in het stuk wat we gekregen hebben over ontwikkeling en groei staat opgenomen, dat het vooral nu gaat om behouden en versterken van kwaliteit. Dus vandaar mijn vraag, stel dat we alleen maar zouden in gaan zetten op behouden en versterken van die kwaliteit, teren we dan eigenlijk niet in op de financiële weerbaarheid?

De voorzitter: Ja, die vraag heeft de wethouder eigenlijk net beantwoord en die relatie zal die niet ontkennen. Maar wethouder, wilt u hier nog iets op zeggen?

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Uiteraard is het zo dat het gemeentefonds een component kent gebaseerd op het aantal inwoners. Daarom krijgt Rotterdam ook veel meer geld dan Ridderkerk, onder andere daarom. Maar het is niet zo dat we zeg maar met deze Omgevingsvisie daar hele drastische veranderingen in teweegbrengen. Ik bedoel, volgens mij hebben we hier vorig jaar bij de begroting en ook in het gesprek met de accountant die ook op opmerkte van, joh, zorg dat je als gemeente wel zeg maar meegroeit, noem het maar even in de vaart der volkeren, zodat je de relatieve groei die Nederland doormaakt als gemeente bijbeent zodat ook je relatieve aandeel in die uitkering op peil blijft. Dus in die zin is dat relevant maar wat ik net al zei, het is absoluut niet onze bedoeling om het hele ontwikkelen van woningen ... Ik bedoel Westdonck wordt nu hard aan getimmerd, u bent daar recent weer over, nou, niet letterlijk getimmerd maar aan de plannen wordt getimmerd, u bent er recent over geïnformeerd. Er worden 180 woningen gesloopt, er komen er ruim 300 terug dus dat zijn ook die projecten waarin we wel die relatieve groei. Maar tegelijkertijd zijn het ook zaken waar als we daarmee bezig zijn, en daar is ook heel veel aandacht voor, die andere aspecten die hier benoemd worden, hoe kunnen we dat nou gecombineerd tot iets moois maken?

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1, u wil stapelen.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u, voorzitter. De wethouder heeft het over de opgave aan woningbouw en ons bod en daar zit ook altijd wel een jaartal van vanaf wanneer ga je dat tellen? Kunt u eens expliciet aangeven wat de woningbouwopgave is die wij hebben en wat ons bod is met ingang van wanneer?

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Nou ja, nee, voorzitter.

De voorzitter: Ja, ik zat even te twijfelen in hoeverre, we komen een beetje op de woonvisie, in hoeverre dit het onderwerp is vanavond maar het is even aan de wethouder.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, de vraag is natuurlijk of dit de woonvisie en wat mevrouw Van Nes nu vraagt. Nogmaals, ik kan aan de vraag is weinig helder geformuleerd, ik kan de kop of kont aanwenden. Dus nee, ik kan op deze manier op deze vraag geen antwoord geven.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ik stel hem met alle soorten van genoeg nog een keer. Ik had niet de indruk dat die zo ingewikkeld is, dat het antwoord, dan krijg ik dat misschien later wel als dat niet paraat is maar dat is een ander verhaal. Mijn vraag is gewoon, u heeft het net over de woningbouwopgave en over ons bod wat wij dus gedaan hebben wat wij aan woningen zouden willen realiseren en mijn vraag is, welke aantallen gaat het dan over? En daar zit een jaartal aan, je doet het bod in 2020 of in 2022 en ondertussen wordt er steeds gebouwd.

De voorzitter: Maar misschien is het een idee want u heeft ongeveer herhaald wat u net ook zei, dat u even schriftelijk via de mail die vraag stuurt en dat de wethouder daar dan op terugkomt. Als de vraag dan nog niet helder is kan de wethouder contact met u zoeken. Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Dat lijkt me niet nodig. We hebben dat bod gedaan in 2022 en daar bent u als raad uitgebreid over geïnformeerd hoe dat bod eruitzag. Er zijn vervolgens artikel 41 vragen over gesteld, is het gesprek over gevoerd dus u bent uitgebreid geïnformeerd over dat bod. Dus ik zou zeggen, pakt u de stukken er nog een keer bij als u over die cijfers geïnteresseerd bent want die heeft u allemaal gehad.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Ik zou ze heel graag schriftelijk doen toekomen. Wij hebben heel veel leeswerk en ik vind het niet zo aardig dat u zegt, kijkt u eventjes lekker alle stukken na voor die aantallen. Voor u is dat appeltje eitje, voor mij niet.

De voorzitter: En u kunt altijd ook nog hulp bij de griffier zoeken om stukken te vinden. Ik ga naar mijnheer Mijnders, CDA, u wil ook stapelen? Niet te hoog want dan krijgen we te veel lagen.

De heer Mijnders: Nee, dank u wel. De wethouder heeft eerder....., maar als CDA hebben we er eerder artikel 41 vragen over gesteld maar het woonbod bestaat uit 2.710 woningen waarvan er 800 ook nog gesloopt worden dus waarbij renovatie zit. Maar het totale bod is 2.710. Dank u wel, voorzitter.

De heer Van der Duijn Schouten: Voorzitter, als ik dan nog even mag?

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Die cijfers staan ook allemaal keurig op pagina 7 van het toekomstbeeld wat we vanavond bespreken.

De voorzitter: Mijnheer Hoogendijk, Echt voor Ridderkerk.

De heer Hoogendijk: Voorzitter, als ik aan de wethouder mag vragen. Hier staat op pagina 27 dat het regiobod periodiek kan worden herzien en dat het kan betekenen dat er een heroverweging kan worden gemaakt. Het dan geldende regiobod is leidend. Ik neem aan dat u ons direct gaat informeren wanneer er een herziening plaats gaat vinden?

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Dat is een juiste aanname, ja.

De voorzitter: Dan gaan we terug naar mijnheer Knappe want in zijn vragenronde zitten we, voor vraag drie en vier.

De heer Knappe: Voorzitter, dank u wel. Er wordt een waterbergingsgebied gecreëerd in Bolnes-Zuid, of tenminste op de visiekaart is dat zichtbaar. Eerder gaf u aan in een eerdere commissie dat de bedrijvigheid in de omvang van Nieuw Reijerwaard hier niet zou kunnen landen. Nou, die begrijpen we heel goed. Maar ziet u hier bijvoorbeeld nog kansen om die bufferopgave te combineren met recreatie of met natuurinclusieve kleinschalige woningbouw? En vraag vier, we missen in het stuk, in het toekomstbeeld nu vooral nog de kerken en andere religieuze gebouwen. En bijvoorbeeld bijbehorende verenigingsgebouwen maar ook bijvoorbeeld wijkcentra en andere plekken, ontmoetingsplekken, zoals de huiskamer in de wijk. We zouden het best mooi vinden als die nog in de Omgevingsvisie expliciet genoemd gaan worden als waardevolle plekken.

De voorzitter: Van mijn kant het verzoek om te blijven oefenen om via de voorzitter een vraag te stellen. Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, voorzitter, ik denk de laatste is denk ik een opmerking die ook prima past straks in het ophalen dat u dit wenselijk vindt dat die een plekje krijgen. Dus misschien is het goed om het straks nog een keer mee te nemen want ... En dan het eerste, ja, dat wordt nu mooi want het antwoord op uw vraag is ja en nee. Want u vraagt, kan het gepaard gaan met eventueel wat recreatie? Nou dat ja maar met bouwen van woningen is het antwoord nee. Dus dat even op uw eerste vraag.

De voorzitter: Voldoende zo? Dan kijk ik naar mijnheer Rijsdijk, Partij van de Arbeid. U heeft ook vier vragen, ook twee keer twee.

De heer Rijsdijk: Dank u, voorzitter. Ja, we hebben ook een vraag over de Boomgaard die best wel expliciet genoemd wordt zeg maar in het toekomstbeeld wat toch op hoofdlijnen is. Het is best een gevoelig onderwerp in Ridderkerk wat ook al lang speelt. Inwoners hebben deze week ook een petitie aangeboden. In hoeverre wordt met dit toekomstbeeld nu voorgesorteerd op woningbouw in de Boomgaard? Dat is mijn eerste vraag. Mijn tweede vraag die betreft, onder ambities wordt op een gegeven moment gesproken over landelijke normen voor waterveiligheid en dan betreft het met name de dijken, dat de ambitie is om aan de veiligheidsvoorschriften te gaan voldoen. De verantwoordelijkheid ligt daarvoor natuurlijk primair bij het waterschap. Maar ja, is hier wel sprake van een ambitie? Zou dit niet gewoon gerealiseerd moeten gaan worden? Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, dank u wel, voorzitter. De eerste vraag sorteren wij nu op voor, het antwoord is ja. Ik denk dat zoals wij ook geantwoord hebben op de vragen van Partij 18PLUS dat het stukje van agrarische gronden, dat is hier natuurlijk een heel klein deel. We zijn ook bezig met die visie op het buitengebied waarin dat aspect veel ruimer wordt uitgewerkt. Dus daar gaan we met elkaar ook de 30<sup>e</sup> nog over in gesprek. Ja, nee, ik bedoel, ik ben het met u eens dat veiligheid is een basis en die dijken moeten veilig zijn. Dus ja, is dat een ambitie? Ja, het is een ambitie waar je ook niet zonder kan, dus het zal sowieso moeten gebeuren. En tegelijkertijd denk ik als we dat niet op hadden genomen dat het wellicht opgemerkt was geweest waarom staat er niks in een dorp langs de rivier over de veiligheid met betrekking tot het water van de rivier en de dijken daaromheen. Dus het is nog een keer benoemd maar soms is het ook een beetje een open deur.

De voorzitter: Er gaat gestapeld worden. Kunnen we dat eerst doen, mijnheer Rijsdijk, of wou u zelf nog iets zeggen?

De heer Rijsdijk: Dat is prima.

De voorzitter: Ik weet niet wie het eerst een hand opstak. Ik dacht mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Misschien kan je het beter een opgave noemen om de dijken op sterkte te krijgen als een ambitie maar misschien moet ik dat straks nog een keer meegeven als ik dat niet vergeten ben. Ik ben even getriggerd doordat de wethouder zegt, er wordt al voorgesorteerd op bouwen in de Boomgaard. Ja, dan denk ik, dan moet er al een intentieverklaring zijn of zo iets. Houdt dat in dat het al onomkeerbaar is of hoe moet ik dat dan zien? Ja.

De voorzitter: En mijnheer Mijnders, CDA, u wilde ook stapelen.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. In het stuk staat over de Boomgaard dat het kan en dat er uitbreiding van woningvoorraad mogelijk is, mits kleinschalig van karakter. Wat houdt precies mits kleinschalig van karakter dan in? Waar zeggen we dan als raad ja tegen als we instemmen met dit stuk? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Nou, u als raad stemt niet in met dit stuk. Maar goed, even dat terzijde. Straks wel met de Omgevingsvisie hoop ik. En ook daarvan geldt weer, we gaan straks over de Boomgaard, het stuk agrarisch is hier heel summier. We komen straks met een veel bredere en daar zal ook over die Boomgaard iets, nou, niet iets, veel meer aangegeven worden hoe wij dan een eventuele wooninvulling daar zien. En ja, kleinschalig, ik denk dat je kleinschalig ook moet relateren aan maar het moet geen station Stationstuinen twee worden, laten we het zo maar stellen. Mevrouw, nee, als er een intentieovereenkomst was geweest hadden we u daar uiteraard over geïnformeerd want u weet dat u dan een rib krijgt dus die is er niet. Alleen wij geven aan dat wij als college daar wel de mogelijkheid zien voor een woningontwikkeling en dat maken we dus in deze toekomstvisie, benoemen we dat.

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk, Partij van de Arbeid, voor vraag drie en vier.

De heer Rijsdijk: Ja, dank u, voorzitter. In het stuk wordt ook gesproken over het clusteren van maatschappelijke voorzieningen in wijken, dat daar althans de voorkeur naar uitgaat. Nu hebben we natuurlijk

ook wijken in Ridderkerk waar eigenlijk geen voorzieningen zijn zoals in Rijsoord en in Oostendam. Gaat in het kader van deze visie of nou ja, in ieder geval als uitvloeisel zeg maar van het toekomstbeeld ook gekeken worden als er woningen ook in die wijken toegevoegd zouden worden, of dat ook gepaard gaat met voorzieningen? Daar ben ik wel nieuwsgierig naar. En mijn laatste vraag. Ik heb een aantal keren al aangegeven ook in de raad dat dit op zich wel een prettig proces is, dat je zo vragen kan stellen en dingen kan meegeven. Maar waar ik wel benieuwd naar was, over een aantal weken dan praten we weer verder hierover en er zullen daarna nog een aantal keren volgen. Kan dan ook inzichtelijk gemaakt worden wat er met de input van de raad is gedaan? Ik vond dat bijvoorbeeld bij het veiligheidsbeleid wel heel duidelijk maar als ik nu kijk naar dit stuk en naar de eerdere bijeenkomst met de twee uiterste scenario's, herleid ik daar ook niet direct de dingen uit die toen ook vanuit de raad zijn aangegeven. Kan daar op de een of andere manier iets mee gedaan worden? Dat hoeft niet tot een detailniveau maar een soort doorkijkje dat je ook ziet wat het resultaat is van zo'n avond. Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Om met dat laatste te beginnen. Ja, dat kan, zullen we doen. De voorzieningen, bij uitbrengen kijken we altijd naar extra woningen betekent brengt extra voorzieningen met zich mee. Dat geldt in de breedte want als ergens mensen komen wonen, nou, kinderen hopelijk, die willen naar school, die moeten gymmen dus al dat soort dingen. Overigens zijn er in Rijsoord en Oostendam wel voorzieningen hoor. Niet zo heel veel als in het centrum, maar ze zijn er wel. Maar dat soort aspecten nemen we mee, ook in deze visie. En dat is ook wat we ook met de participatieavonden hebben opgehaald van, bij onze inwoners zien we dat er toch een behoefte is om dat meer geclusterd bij elkaar te hebben dan verspreid. Dat is ook de reden dat we het op deze manier hebben opgenomen dat als we met dit soort voorzieningen aan de slag gaan en voorzieningen willen toevoegen we het wel op die geclusterde manier doen en niet gespreid in de wijk.

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Dank u wel, voorzitter. Het is goed dat er zeg maar naar gekeken wordt op het moment dat er woningen worden toegevoegd. Eén vraag nog van mijn kant om dat toch wat meer concreet te maken. Er worden nu in Rijsoord natuurlijk in de Geerpolder worden aanzienlijk wat woningen toegevoegd. In hoeverre leidt dat dan ook tot een uitbreiding van voorzieningen of is daar dan de afweging gemaakt om die niet toe te voegen? Kan daar nog iets van een inkijkje in gegeven worden? Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Er worden in Rijsoord een aantal woningen, het zijn er 84 om precies te zijn. Dat is niet van een volume dat het om een extra school of andere extra voorzieningen vraagt. Daarbij komt dat de doelgroep die daar komt te wonen ook redelijk mobiel is om zeg maar van de voorzieningen in de buurt gebruik te maken of daar omliggend. Dus dat specifieke geval niet maar in zijn algemeenheid, en ik denk dat we met een Omgevingsvisie en een toekomstbeeld ook, het zijn wel visies, we moeten het ook in dit soort gevallen niet te concreet maken want dan gaan we al bijna de uitvoering in, maar in zijn algemeenheid is het zo dat als we uitbreiden, ook met voorzieningen, gewoon dat is een punt waar over nagedacht moet worden en wat meegenomen moet worden in die ontwikkeling die we dan doormaken.

De voorzitter: Dank u wel. Dan tot slot het CDA, mijnheer Mijnders. Hoeveel vragen heeft u nog? En begint u met de eerste twee.

De heer Mijnders: Nog vier, voorzitter. Dank u wel. Over dat laatste, niet de focus op de kleine dingen, daar hebben we als CDA ook twee vragen over. Maar de eerste twee vragen gaan over de visiekaart zelf. Er wordt ook aangegeven, en daar hebben we het vorige keer ook al kort over gehad hoor, dat de Rotterdamseweg eventueel 70 kilometer zou kunnen worden. Maar daar staat achter Rotterdamseweg staat er verdiept achter. Zou de wethouder het college kunnen toelichten wat daar specifiek mee wordt bedoeld en wat dan de wens erachter is en welke acties we dan gaan doen als gemeente om de Rotterdamseweg te verdiepen? Dat is in ieder geval onze uitleg erbij maar we zijn benieuwd wat de wethouder ervan vindt. En als tweede, had ik het net al even over, hoe specifiek moet je gaan. We hebben natuurlijk de nota grondbeleid uit 2019, daar staan uit mijn hoofd iets van 26, 28 stukken grond van de gemeente. Het zijn er niet heel veel. Alleen ik merk dat bepaalde stukken grond wel opgenomen zijn in de visiekaart, maar ik mis bijvoorbeeld wel andere stukjes grond. Bijvoorbeeld twee in Slikkerveer, je hebt er eentje naast uit mijn hoofd Eben-Haëzerkerk van de Ger Gem, je hebt er eentje vlakbij de Wilhelminakerk op de dijk. Dat zijn geen twintig, dertig woningen maar dat zouden er best wel eens acht kunnen zijn of twaalf of vijftien. Dus we vroegen ons als fractie af, waarom zijn dat soort stukjes dan bijvoorbeeld weer niet opgenomen op de kaart zelf? En dat waren de eerste twee vragen, voorzitter.

De voorzitter: Dat zijn diepe vragen. Wethouder, kunt u daar antwoord op geven?

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, die eerste die dempen we ook gelijk weer, voorzitter, want dat is nog een foutje. Het verdiepen van de Rotterdamseweg heeft natuurlijk in een van die twee extreme scenario's gestaan, maar dat blijkt voor nu als even niet reëel. Dus die wordt gecorrigeerd in de volgende versie en dan is die niet meer verdiept. En waarom dat soort perceeltjes ontbreken, dat antwoord moet ik schuldig blijven dus daar komen we dan nog even bij u op terug.

De voorzitter: Dat wordt genoteerd. Gaan we naar vraag drie en vier.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Nog een vraag. Als het gaat om misschien wel kleine onderwerpen in een grote visie maar ik vond het wel lastig want soms wordt er best wel over een klein onderwerp gesproken in de visie. Een van de onderwerpen die we eigenlijk missen is de aanpak van een te dunne leeflaag in De Gorzen. Dat is best wel een groot probleem. Dat gaat ook de gemeente miljoenen euro's kosten om dat Gorzengebied opnieuw op te pakken om de leeflaag ook te veranderen. Zou dat dan ook niet juist een onderwerp moeten zijn die wel opgenomen zou moeten worden in de Omgevingsvisie? Want dat heeft best wel een impact ook op het groen in Ridderkerk, maar ook op onze financiën. En als laatste vraag, en die willen we voor de zekerheid even stellen en ik ga hem even opzoeken. Er wordt uit mijn hoofd wordt er op een gegeven moment gesproken in de visie dat de Sevesobedrijven, dus bedrijven die gevaarlijke stoffen herbergen, dat die verboden worden in Ridderkerk. Maar voor de zekerheid, we hebben op dit moment dus geen dit soort type bedrijven in Ridderkerk. Of zeggen we met deze visie, stel dat er toch zo'n bedrijf is, je bent bij deze niet meer welkom? Die laatste vraag even voor de zekerheid. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Ja, wat De Gorzen betreft, De Gorzen krijgen straks wel een plekje in onze visie buitengebied. Daar wordt die uitgebreid ook in opgenomen. Wat u net schetst is denk ik meer iets voor het uitvoeringsprogramma dan nu in de visie. Maar het staat u straks vrij natuurlijk om de suggestie te doen om het alsnog hierin op te nemen als we bij het volgende bedrijf zijn aangeland. De bedrijven, ik kijk even ...

De voorzitter: Mevrouw Hootsman.

De heer Van der Duijn Schouten: En wat het laatste betreft, ze zijn inderdaad in ieder geval niet welkom.

De voorzitter: Zo tevreden?

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Nou ja, ik hoef daar niet een schriftelijk antwoord op hoor maar dat lijkt me goed dat het zeker is dat dit soort type bedrijven er niet zijn op dit moment in Ridderkerk. Want om nou in zo'n visie te zeggen dat ze niet meer welkom zijn terwijl ze bij wijze van spreken hier zouden zitten in Ridderkerk lijkt me ook niet heel netjes. Maar dat als laatste, voorzitter.

De voorzitter: Dan zijn we door de vragen heen. Mevrouw Van Nes-De Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, ik heb toch nog twee vragen over het kaartje, het kaartje toekomstbeeld van Ridderkerk. En ik had niet helemaal begrepen dat dat nu moest aan het begin. Bij de Crezéepolder staat ook zo'n teken van waterbergingsgebied en dat is nu ook gewoon natuurlijk eigenlijk een volledig agrarische polder. Wat is daar de achterliggende gedachte bij? En het zoekgebied zonne-energie voor de RES, daar zie je bij Rijsoord twee van die plekken. Ik ben benieuwd waar dat gedacht is, is dat echt in de kom van de rijksweg of kan dat ook nog op andere groengebieden van Rijsoord? Het kaartje is wat globaal daarin. Dank u.

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Ik moet bekennen dat ik bij vraag één niet helemaal heb opgelet dus misschien dat die nog een keer herhaald kan worden?

De voorzitter: Het gaat over een waterberging in de Crezéepolder. En eigenlijk als ik het goed begrepen heb of dat klopt?

De heer Van der Duijn Schouten: Nou ja, hiermee wordt aangegeven dat, ik denk niet dat dat overigens de Crezéepolder is maar de Oude-Molen. Dat dat gebied wellicht gebruikt kan worden voor een stukje waterberging als dat in de toekomst een keer oppopt. Ja.

De voorzitter: Dat was het antwoord op de eerste vraag. Misschien eerst even het antwoord op de tweede vraag en dan weer reageren.

De heer Van der Duijn Schouten: Nou ja, voor de zonnepanelen, zonneweides lopen er studies en er zijn twee plekjes in Ridderkerk waar dat mogelijk zou kunnen landen. Ik zeg mogelijk en dat zijn de plekken die zijn aangegeven op de kaart. Daarvan geldt ook weer, als u vindt dat dat niet moet, meldt u dat straks vooral.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes de Man: Ja, dan ga ik eerst even door op die tweede vraag want het staat in de buurt van de rijkswegen dat icoontje. Maar bij Rijsoord zou je misschien ook nog wel kunnen vallen bij dat stukje wat nu groen is tegenover de Geerpolder achter de Mauritsweg bijvoorbeeld. Zou dat ook een eventuele locatie en daar ben ik benieuwd naar? En de waterberging in Crezéepolder of Oude-Molen, daar kwam ik ook niet uit welke van de twee het is. Maar een beetje, dat houdt niet in dat je gaat denken van de Crezéepolder zoals die buitendijks bijvoorbeeld is vol water of wat ook.

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Nee, we hebben niet de intentie om de Oude-Molen bij de Crezéepolder te trekken en de Oostmolendijk zeg maar af te graven. Dat is zeker niet de bedoeling. Ja, en de andere vraag of die pakt mevrouw Bos even op.

De voorzitter: Mevrouw Bos.

Mevrouw Bos: Dit komt uit zeg maar de studie die we met opwekking energie op Rijksvastgoed, daar zijn we natuurlijk mee bezig. En het gaat echt over de percelen van Rijkswaterstaat binnen de knooppunten of binnen de rijkswegen. Dus het perceel wat u net noemt, dat is hier niet van toepassing.

De voorzitter: Dan zijn we nu door de vragen heen. U popelt intussen om uw mening te geven en opmerkingen, dat kan gaan gebeuren. En ik stel voor dat ik maar gewoon alle fracties langsga en als u er geen gebruik van wil maken zegt u dat gewoon. Dan begin ik van mij uit gezien aan de linkerkant met de Partij van de Arbeid, mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Ja, dank u wel, voorzitter. Wat ik nog, nou ja, veel uitgangspunten zijn natuurlijk algemeen geformuleerd. Daardoor kun je ook niet echt, ja, die kun je eigenlijk alleen maar onderschrijven. Wie wil er nu niet in een prettige gemeente wonen en recreëren, dus dat doen we dan ook. Ik ben blij dat in ieder geval onze input zeg maar, dat de volgende keer inzichtelijk gemaakt wordt wat daarmee is gedaan. Ik zou nog een paar dingen mee willen geven. In de vervolgstappen gaan de ambities zeg maar uitgewerkt worden en ook in een strategie. Er zijn soms best wel grote ambities ook op het gebied van hittestress en verduurzaming. Ik zou wel willen meegeven om dat in de verdere uitwerking ook concreter te maken en dan ook rekening te houden met mensen met een smalle portemonnee. Ik weet niet of het gebruikmaken van leningen of subsidieregelingen, of dat voor hun altijd het gewenste resultaat zal opleveren, om daar wel over na te denken. We zijn niet, ja, we vinden het wel heel prematuur dat er nu al wordt voorgesorteerd op de Boomgaard. We zijn daar sowieso niet voor maar we vinden eigenlijk dat daar ook wel apart dan over gesproken zou moeten worden in de raad. Dus we vinden dat daar eigenlijk te ver gaan. Verder zou ik nog willen meegeven om ook iets op te nemen bij de ambities over sluipverkeer, dat toch ook wel een toenemend probleem is in Ridderkerk. Ik heb ook gelezen dat er nog een onderzoek komt over eventueel bouwen in buitendijkse gebieden. Maar we hebben natuurlijk ook nog niet zo lang geleden best wel veel geld uitgetrokken voor het herstel van een damwand, van damwanden. Of ook dat perspectief dan meegenomen kan worden? Ik denk dat dat ook wel heel belangrijk is voor een toekomstbestendig Ridderkerk. Dat zou natuurlijk ook nog verder uitgewerkt gaan worden. Verder wordt er, dat is het laatste punt wat ik dan voor nu even wil benoemen, wordt er gesproken over een busverbinding, een R-net verbinding naar Barendrecht. Wij zouden toch ook de suggestie mee willen geven om naar Dordrecht te kijken omdat juist van station Dordrecht veel meer treinen vertrekken dan vanaf station Barendrecht en dat kan toch voor mensen ook weer overstappen schelen. Dank u wel.

De voorzitter: En ik roep nog maar in herinnering dat als iemand hierop wil reageren, dat dat kan. En dat geldt ook voor de volgende sprekers en de volgende spreker is mijnheer Mijnders, CDA.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Allereerst de complimenten van hoe het er nu uit ziet. Het is denk ik een mooi stuk. Eigenlijk alle onderwerpen, alle aspecten worden wel benoemd. Dat gaf de heer Rijsdijk ook al aan. Soms niet helemaal tot de komma, niet helemaal tot de kleine lettertjes maar dat hoeft ook niet in zo'n visie. Dus complimenten tot nu toe, ook hoe het traject nu loopt, hoe we als raad ook betrokken worden, dat

is heel erg prettig. Een paar dingen die we als CDA willen meegeven. Allereerst, we missen in het complete stuk eigenlijk ook wel de verenigingen en het verenigingsleven. Verenigingen wordt zelfs zes keer genoemd maar elke keer in een ander iets. We zouden eigenlijk wel ook een apart stuk willen hebben van, oké, wat heeft nou de, welke impact hebben de verenigingen nou op onze Ridderkerkse samenleving en wat moeten we daar als gemeente ook voor doen? En dat gaat om, hoe zeg je dat, in ieder geval subsidies maar ook voor locaties en dat gaat bijvoorbeeld ook om sportvelden. We zijn met zijn allen hier in de raad ook ontzettend trots op ons verenigingsleven en wij als CDA zijn ook van mening dat het ook echt wel een mooi stukje mag krijgen in de visie zelf. We zijn heel blij dat inclusie of zoals wij het noemen integrale toegankelijkheid heel veel aandacht krijgt in deze visie. Je merkt echt dat de gemeente en Ridderkerk de afgelopen jaren flinke stappen heeft gezet op integrale toegankelijkheid. Dat merk je helemaal als je dit stuk leest, het komt echt met grote regelmaat terug, zelfs als het gaat om inclusie en inclusieve speeltuinen. Wat we wel lastiger vinden is het stukje over de woningvoorraad zelf. Er wordt gezegd van dat we als Ridderkerk gaan inzetten op onder andere starters, maar daarna wordt vooral de focus gelegd op, ja, hoe zeg je dat, nul-meter woningen in de zin van qua hoogte, dus de seniorenwoningen. Dat is inderdaad een oplossing, of in ieder geval een kant waar we als CDA ook wel achter kunnen staan. Alleen we blijven ook wel van mening, en daar hebben we laatst ook een motie over ingediend, maar dat ook wel specifiek voor de starters ook echt wel gebouwd mag blijven worden in Ridderkerk. We merken nu dat er wel staat van, we gaan ons inzetten voor de starters, maar uiteindelijk in deze visie dat we voornamelijk voor de senioren gaan bouwen. Dat hoeft niet verkeerd te zijn, zeker niet, maar we zouden ook echt extra aandacht willen hebben voor de starters zelf.

De voorzitter: Mijnheer Verweij, SGP, u wil hierop reageren.

De heer Verweij: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik had nog een verhelderingsvraag aan collega Mijnders van het CDA want ik begrijp uw pleidooi voor de starterswoningen. Maar bent u daarmee dan ook van mening dat we moeten definiëren wat een starterswoning precies is? Want dat is natuurlijk wel een vrij breed containerbegrip waarmee je nog steeds alle kanten op kunt gaan. Wellicht dat u daar nog even op in kunt gaan.

De voorzitter: Mijnheer Mijnders.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Nee, helemaal eens met de heer Verweij van de SGP. Dat is ook de reden dat we als CDA gepleit hebben om de Woonvisie een jaar geleden al te herevalueren. De Woonvisie is een mooi document geworden, maar je merkt eigenlijk twee, drie jaar later dat die aan evaluatie toe is. Ook op dit gebied, maar nog veel meer andere onderwerpen. Nou, dat gaan we niet doen hier, het zal op zijn vroegst in 2026 zullen we daar weer als raad mee aan de slag gaan. Maar als CDA hadden we het liefst die Woonvisie eerder geëvalueerd om ook over dit soort onderwerpen met elkaar in gesprek te gaan. En is de starterswoning hoe wij nog denken hoe het opgenomen is in de visie nog steeds een starterswoning? Volgens mij staat er ook voor een starterswoning een bedrag van rond de twee ton zoveel gemeld in de Woonvisie. Ja, dat is absoluut niet meer realistisch. Dus nee, helemaal eens, mijnheer Verweij. Daarnaast, voorzitter, en de heer Knappe van de ChristenUnie gaf het ook al aan, zouden wij als CDA ook heel graag ook een plekje willen hebben rondom, ja, wij hebben dat gevormd de Kerkenvisie waar we als gemeente heel veel aandacht aan hebben besteed. Er is ook elk jaar nu, heel veel gesprekken zijn er gevoerd, ook met de kerken zelf, met de geloofsgemeenschappen. En ja, die zijn ontzettend belangrijk voor ons als Ridderkerk. Die hebben ook heel veel impact op de Ridderkerkse samenleving. Dus helemaal eens met de ChristenUnie dat ook de geloofsgemeenschappen, dat de Kerkenvisie ook wel een plekje mag krijgen in dit stuk. En voor de rest, en we hebben gehoord, we gaan de 30<sup>e</sup> weer met elkaar in gesprek. Alleen als we het stukje lezen over de agrarische

gronden dan begrijpen wij dat voor een gedeelte als CDA, alleen we missen eigenlijk het signaal dat naar onze mening ook in deze visie mag komen van, beste agrariërs, beste tuinders, jullie zijn welkom hier in Ridderkerk en jullie hebben ook een toekomst hier in Ridderkerk, dat we dat als eerste gaan zeggen als gemeente. En daarna pas gaan kijken van, oké, wat nou als een tuinder wil stoppen, wat nou als een agrariër wil stoppen of andere dingen wil gaan doen, hoe kijken we daar dan naar? Maar dat we wel als allereerste gaan zeggen van, beste agrariërs en tuinders, jullie hebben ook een toekomst hier in Ridderkerk. Dat waren ze, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. We vinden het, ik vind het een mooie visie om zo te zien. Ik vind het mooi om op deze manier in het proces meegenomen te worden met alle tussenstappen en alle input die wij kunnen geven als raad. Het is mooi dat gesproken wordt over leefkwaliteit in de visie. Wij zijn niet voor ongebreideld bouwen om maar aan het bod van onze woningbouw te voldoen, maar kijk vooral naar leefkwaliteit, luchtkwaliteit maar ook de mobiliteit want het loopt hier aardig vol. Laagbouw, onder andere zoals dat dan nu benoemd is voor Rijsoord en Oostendam onder andere, is toch voor deze laatste twee wijken hoog. Dat zijn we daar niet gewend dus ja, weet ik niet, moet ik over nadenken wat ik daar nu echt van vind. Het gaat een beetje ten koste van het dorpse vrees ik. Wees verder zuinig op ons nog aanwezige groen. Waar gebouwd is wordt dat nooit meer teruggedraaid. We doelen dan ook op de Boomgaard in Rijsoord. Zeker als die nieuwe wijk Barendrecht Stationstuinen er komt, een toren van 50 meter hoog en ruim drieduizend woningen, is dat gebied helemaal vol. Laat dat stukje Boomgaard gewoon groen, dat is hard nodig voor onze leefkwaliteit. Daar wil ik het even bij laten. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage. Mevrouw Dirks, GroenLinks.

Mevrouw Dirks: Dank u, voorzitter. Ja, ik spreek niet als een verrassing dat ik zeg van dat ik het een hele mooie visie vind, net zoals mijn voorgangers. Fijn dat het alles gevisualiseerd is, dat is heel goed om overzichtelijk het in kaart te brengen natuurlijk. En ook goed om te zien dat er nog heel veel beweging in de plannen zit. Deze versie is echt weer zo anders dan wat we de vorige bijeenkomst hadden. We willen ons graag aansluiten bij de PvdA en bij Burger op 1 ook om niet al prematuur de ontwikkeling van de Boomgaard op de kaart weer te geven. Wat ons betreft kan de ontwikkellocatie van wonen op de Boomgaard uit de visiekaart gehaald worden en omgezet worden naar ontwikkellocatie natuur, en dat nu eens een keer echt natuur. Ik wil ook aansluiten bij mijnheer Mijnders dat er nog meer aanbod voor starters gerealiseerd mag worden inderdaad. In de vorige scenario's, nou, daar had ik het net al eventjes over, stond ontwikkellocatie in plaats van ontwikkellocatie wonen, wat nu staat in de visiekaart, stond daar ontwikkellocatie natuurinclusief bouwen. Nou, nu wil dat gestimuleerd worden, dat was al aangegeven. Maar ik zou het gewoon, ja, we zouden het heel graag gewoon weer terug willen zien naar natuurinclusief bouwen zodat je het echt kan stimuleren en dat ook die pijlen ergens voor dienen. Dan in het eerder scenario werd langs de gronden langs de A38 werd een weidevogelgebied aangegeven. Nu staat er dus een mogelijke waterbergingslocatie. Ja, dat is een perfecte combi lijkt ons dus ja, combineer dat vooral. Dan een verdiept deel van de Rotterdamseweg. Nou, dat was dus een foutje, dat hoort er niet in. Maar ja, stonden wij eigenlijk wel van op te kijken. Vinden we niet erg als dat er blijft staan. Ja, heel erg interessant, vooral ook met geluidsoverlast en alles. Ja, zien we graag nog wat meer over. Als laatste, en daar willen we binnenkort ook een gespreksnotitie over indienen, is dat we ons ook echt moeten afvragen, willen we wel buitendijks bouwen? Maar goed, daar gaan we dus tijdens de gespreksnotitie over hebben maar dat is wel iets waar wij wel echt eventjes over na moeten denken.

De voorzitter: Ik ga u nog niet bedanken. Mijnheer Verweij, SGP, u wil reageren.

De heer Verweij: Ja, ik had nog een vraag aan mevrouw Dirks van GroenLinks wat betreft uw opmerking over de A38. Als daar dan een waterberging moet komen en een weidevogelgebied naar uw mening, impliceert u daar dan mee dat de huidige manier van akkerbouw die daar wordt bedreven wat u betreft moet stoppen?

De voorzitter: Mevrouw Dirks.

Mevrouw Dirks: Nou, de vorige bijeenkomst hadden wij al aangegeven, want het werd ook in het scenario geuit dat het mogelijk een weidevogelgebied zou worden. Nou, dat is natuurlijk wel beter dan akkerbouw natuurlijk vanwege natuuraspecten. Dus ja, zeker als dat als eerst al werd geopperd, nou, dan is dat een hele goede combi.

De voorzitter: Dan dank ik u alsnog voor uw bijdrage. VVD.

De heer Ringlever: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik ook wil complimenten geven. Ik val een beetje in herhaling maar het is inderdaad een mooie visie, er komt duidelijk naar voren wat er is. Ik ben ook blij hoe we als raad meegenomen worden. Ook voor mij als net raadslid of nou ja, niet net, maar is het best leerzaam om te zien hoe zo'n traject gaat dus dank daarvoor. Ik sluit me wel aan bij de PvdA om te zien wat nou de aanpassingen zijn geweest en welke inbreng nou is meegenomen, dat maakt het ook overzichtelijker. Maar al met al kunnen we ons zeker vinden in het toekomstbeeld dat zich richt op een groene leefomgeving en gedifferentieerde woningvoorraad en een bereikbaar Ridderkerk. Want het is belangrijk dat bijvoorbeeld ouderen en andere doelgroepen voorzien zijn van passende woningen in een gezonde mix van woonvormen. Ik vind zeker dat we goed moeten nadenken over wat en waar we bouwen, maar vooral daadwerkelijk aan de slag gaan. Zoals we al jaren zeggen, minder praten, wat meer gaan bouwen. Dit toekomstbeeld sluit aan bij onze visie. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ringlever. Dan Echt voor Ridderkerk, mijnheer Hoogendijk. Die had net het woord dus die moet ook nu het woord voeren.

De heer Kloos: Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Nee, mijnheer Kloos, mijnheer Hoogendijk die heeft net het woord gehad dus dat is de spreker namens uw fractie.

De heer Hoogendijk: Dank u wel, voorzitter. Ook wij sluiten ons aan bij de vorige sprekers wat betreft de helderheid van het rapport, de manier waarop je komt tot een visie. Maar we hebben ook één kanttekening, dat we ook niet blij zijn met een mogelijke bouwlocatie op de Boomgaard. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel. ChristenUnie, mijnheer Knappe.

De heer Knappe: Voorzitter, dank u wel. Ook wij zien zeer veel positieve punten terug in dit toekomstbeeld. Wederom complimenten over de manier waarop dit wordt opgepakt en waarop we als commissie hierbij betrokken worden. Nou, het zal u niet verrassen maar wij zien in het toekomstbeeld ook graag de kerken en andere religieuze gebouwen genoemd. Samen met wijkcentra en een plek als de huiskamer en andere belangrijke ontmoetingsplekken zien wij dat deze plekken echt bijdragen aan een stukje sociale cohesie in de samenleving en bestrijding van eenzaamheid. Wat ons betreft essentieel voor een toekomstbestendig Ridderkerk. We sluiten ook graag aan bij het pleidooi van de heer Mijnders op het perspectief bieden aan onze agrariërs en ook het signaal afgeven dat ze welkom zijn. Nou, nogmaals, daar sluiten we graag bij aan dus wilden we meegeven.

De voorzitter: Dank u wel. Dan Partij 18PLUS, mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter. Partij 18PLUS kan zich grotendeels vinden in de toekomstvisie. De passage over bouwhoogte kan niet op onze steun rekenen, hoger dan zes bouwlagen is niet wat past bij Ridderkerk. Over de visie agrarische gronden komen we later deze maand te spreken dus die passage hebben we voor nu laten rusten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Verweij, SGP.

De heer Verweij: Dank u wel, voorzitter. De SGP-fractie spreekt graag haar waardering aan het college uit voor de vormgeving van het proces. Het is fijn dat we niet top-down iets krijgen opgelegd, maar echt met elkaar hierover in gesprek kunnen en mee mogen praten. Wij denken dan ook dat er tot dusverre een kwalitatief hoogwaardig document is opgeleverd, maar daarvan is wel gelijk de keerzijde dat er weinig kwantitatiefs te vinden is in de visie tot dusverre. Wij zouden het college in overweging willen geven om op een aantal punten wel wat meer te kwantificeren. Getuigde bijvoorbeeld ook de opmerkingen van mijnheer Mijnders net over voorwaarden voor bebouwing van de Boomgaard. Zo creëren we ook wat meer meetbaar beleid met elkaar. Wij kunnen ons goed vinden in de leidende principes en ambities die tot dusverre zijn geformuleerd door het college. Daar wou ik het voor nu bij laten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Leefbaar Ridderkerk, mijnheer Hakemulder.

De heer Hakemulder: Ja, dank u wel, voorzitter. Er is door de vorige bijdrages al voldoende complimenten gegeven voor de visie die nu voorligt. We kijken uit naar de volgende commissievergadering betreffende dit onderwerp.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we alle fracties gehad en alle fracties hebben van de gelegenheid gebruikgemaakt. Dan wil ik aan de wethouder vragen of die nog behoefte heeft om te reageren op wat is opgehaald? Het hoeft niet, maar mag wel.

De heer Van der Duijn Schouten: Nee, voorzitter, ik denk dat de opmerkingen die u maakt helder zijn en daar gaan we mee aan de slag. En ja, goed, kijk, sommige dingen zullen wel terugkomen en anderen niet, daar dan zal dat ook duidelijk zijn.

De voorzitter: Dank u wel. Ja, het lijkt me vrij logisch, als je er niks mee doet en je meldt dat dan is dat ook een gegeven. Niet alle opvattingen matchen onderling dus dat gaat überhaupt gebeuren. Maar als dat netjes verantwoord wordt is dat prima en dan kan u er dan weer iets van vinden. Dan ga ik naar mijnheer Knappe, ChristenUnie.

De heer Knappe: Ik heb nog een korte vraag over het vervolgproces. Bij het doornemen van het stuk beкроop mij telkens toch het gevoel van, hé, maar wat is er nu echt significant anders ten opzichte van de vorige Omgevingsvisie? Dan kan u natuurlijk zeggen, ja, dan moet je ze naast elkaar leggen en dan moet je ze gaan vergelijken. We zijn bij andere stukken die we toegestuurd krijgen wel eens gewend om zoiets als een was-woordt lijst te krijgen. Ik heb geen idee of dat dat hier ook bij mogelijk is maar zou het een idee zijn dat we toch iets aangereikt krijgen van waarop deze nieuwe Omgevingsvisie nu significant afwijkt van de oude Omgevingsvisie?

De voorzitter: Die vraag had eigenlijk bij het eerste blok gesteld moeten worden, maar wethouder, wil u hier iets over zeggen?

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, we maken nu een update van de Omgevingsvisie, dus hij is in die zin significant anders. We maken hem weer bij de tijd. Maar om dan straks met een heel document overal aan te gaan geven wat er nu wel en niet anders is. Ik denk dat het ook goed is om gewoon met de visie zoals die er straks ligt te kijken of het past bij de tijd waar we leven en waar we nu staan en of dit passend is hoe wij onze visie naar de toekomst zien. En de vraag is ook of dat dan heel relevant is wat er dan anders is ten opzichte van vijf, zes jaar terug ten opzichte van nu? Dat het goed is om vanuit hier weer vooruit te kijken. En een hele was-woordt lijst, kijk, dat doen we vaak bij beleidsstukken als er ergens een bedrag van vijf naar zes euro wijzigt dan geven we aan waar de wijzigingen zitten. Maar voor een visiedocument is dat denk ik ook nauwelijks te doen want u ziet hoeveel tijd en energie en wat er allemaal mee gebeurt en hoe vaak u meegenomen wordt. Dus om van dat hele proces nu bij te gaan houden waar het verandert ten opzichte van de vorige, dat lijkt me voor nu en in het proces niet voor de hand liggend.

De voorzitter: Dat is denk ik een helder antwoord. En vanuit mijn pet als voorzitter, juist dit traject is ingericht om van voor tot achter helder te zijn wat er allemaal gaande is. Binnen dat traject wordt steeds de delta verantwoord, dat is net toegezegd dus dat houdt het denk ik ook helder. Dan wil ik de wethouder bedanken, mevrouw Hootmans voor de presentatie en beantwoorden van de vragen en mevrouw Bos voor het beantwoorden van de vragen. Dan mag de wethouder blijven zitten en u mag plaatsnemen op de publieke tribune of uws weegs gaan.

## **5. Leidraad Visie op Bouwhoogte**

De voorzitter: En gaan wij naar agendapunt 5, leidraad visie op bouwhoogte. Ik nodig mevrouw Punter en mevrouw Batenburg uit om aan te sluiten, beide van onze ambtelijke organisatie. Mevrouw Batenburg die zal niet aanwezig zijn dus het is mevrouw Punter. Die heeft hier vaker gezeten dus die kent u. We gaan dit onderwerp in twee stappen behandelen. We gaan dit in twee stappen behandelen. U krijgt als commissieleden, één per fractie, gelegenheid om vragen te stellen en daarna komt er een rondje om de fracties langs te gaan. Ik zal alvast aankondigen dat ik dan de omgekeerde volgorde doe van daarstraks dus dan weet u wanneer u ongeveer aan de beurt bent. Het is belangrijk dat u de juiste vragen stelt en uw opmerkingen geeft omdat in mei de laatste versie van de visie op bouwhoogte wordt voorgelegd en dan moet u een definitief besluit nemen. Dus dit is uw laatste kans om wijzigingen erin te frommelen. Dan ga ik nu inventariseren wie vragen wil stellen en hoeveel. 18PLUS, één stuk, Leefbaar Ridderkerk, één, ChristenUnie, drie, GroenLinks, één, Burger op 1, twee stuks. Ik wist niet of ik uw pen moest meerekenen. CDA, één, Partij van de Arbeid, vier. Nou, dan bent u in ieder geval als laatste aan de beurt. Begin ik met 18PLUS, mijnheer Westbroek, één vraag.

De heer Westbroek: Ja, dank u wel, voorzitter. We hadden schriftelijk om een duidelijkere kaart gevraagd over waar nieuwe hoogbouw volgens het college wenselijk is. Als antwoord werd verwezen naar een bijlage. Die hadden we zelf ook gezien, maar juist die bijlage is niet duidelijk. Kan er een kaart komen waarop de straatnamen zichtbaar zijn?

De voorzitter: De wethouder. Er wordt geantwoord, het kan. Maar de wethouder mag het echte antwoord geven.

De heer Van der Duijn Schouten: Dat kan.

De voorzitter: Misschien was het u niet duidelijk, maar het kan.

De heer Westbroek: Mogen we die ook ontvangen?

De voorzitter: Dat is impliciet begrepen in dit antwoord. Gaan wij door naar Leefbaar Ridderkerk, mijnheer Hakemulder, ook één vraag.

De heer Hakemulder: Ja, dank u wel, voorzitter. Het gaat over het toestaan van middenbouw tot zes bouwlagen langs de hoofdstructuur. En er zit in de bijlage, waar 18PLUS net naar verwees, zit inderdaad een kaartje met rode lijnen en ik denk dat ik daar de straten uit kan destilleren. Dat betekent dat dan bijvoorbeeld de Frans Halsstraat, de oversteek bij de Lagendijk, de Sint Jorisstraat, de Kievitsweg langs de Rotterdamseweg, dat daar middenbouw toegestaan is. Ik denk dat dat niet de bedoeling is, klopt dat?

De voorzitter: U denkt dat er iets staat wat toegestaan is, maar dat het niet de bedoeling is. Wethouder, kan u hier helderheid over verschaffen?

De heer Van der Duijn Schouten: Dat is in ieder geval op de plekken die mijnheer net noemt niet de bedoeling.

De voorzitter: Dat is klip en klaar. Mijnheer Hakemulder.

De heer Hakemulder: Ja, dan is er misschien een update van het kaartje nodig want zijn wel de straten die rood aangemerkt zijn in die bijlage.

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten. Er wordt driftig gebladerd naar het kaartje. Kunt u misschien zeggen waar dat kaartje staat want er wordt driftig gezocht. Het bladzijnummer, document.

De heer Hakemulder: Daar is in de brief die gericht is aan 18PLUS, daar zit een linkje naar bijlage 6. Op pagina 15 hoor ik van links.

De voorzitter: Er wordt druk gestudeerd, dus voor de luisteraars thuis, er komt zo een antwoord. Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Nou, onze eerste indicatie is dat het niet de wegen zijn die u net noemt, maar we zullen er hier ook eentje van met de namen van de wegen erbij zodat die onduidelijkheid weg is. Als een van de straten onverhoopt die u net noemde er wel een rode heeft dan halen we dat uiteraard weg want het is daar niet de bedoeling.

De voorzitter: GroenLinks, mijnheer Ros. De beurt is aan u.

De heer Ros: Dank u wel, voorzitter. Wij zien in ... Mevrouw Dirks zit daar. We zien in dit stuk en het vorige behandelpt hoogbouw en visie eigenlijk een soort van contradictie en die zien we soms ook in andere beleidsdocumenten terugkomen. Daar zou ik graag een reflectie over hebben van de wethouder hoe die daartegen aankijkt? Want we zien enerzijds wordt er overal, nou, bijna gepocht met de prachtige groene oase die we zijn en het mooie landschap en de agrarische gronden. Tegelijk zie je dat de Geerpolder wordt volgepland en de Boomgaard plannen circuleren van 420 woningen, dat noem ik er geen paar. En daarnaast zie je ook dat er heel veel ambities zijn op het gebied van wonen. Er staat overal, wonen, wonen, wonen is belangrijk, we willen echt zoveel mogelijk woningen bouwen. Maar dan zeg je ook weer, ja, onze agrarische gronden zijn belangrijk, die willen we ook behouden. En dan willen we ook niet te hoog bouwen. Dus dan op

een gegeven moment ben ik wel benieuwd waar je dan die woningen echt wel gaat bouwen? Ik heb een aantal dingen staan aangegeven en er staan ook nog een aantal rivieroeveren bij die ook nog heel veel complicaties hebben dus er zijn zoveel onzekerheden. Leggen we ons dan niet te veel vast nu met een visie op hoogbouw waardoor we misschien al onze doelen niet gaan halen?

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Voorzitter, wij onderschrijven dat het complex is en best lastig en dat de ruimte schaars. Maar juist met een visie op bouwhoogte, waar we het nu over hebben, maken we duidelijk waar eventueel welke hoogte kan zodat in ieder geval op dat punt er duidelijkheid is. Als je die visie op bouwhoogte niet maakt is die duidelijkheid er ook niet en ik denk dat dat op geen van de punten die u net schetst helpt. Ik bedoel, het wordt er dan denk ik niet makkelijker op, misschien ook niet moeilijker maar het gaat ook niet helpen als we geen visie op bouwhoogte hebben dat al dat soort vraagstukken die u net noemt opeens makkelijker zouden worden. Dus juist met deze visie op bouwhoogte proberen we een beetje richting te geven ook aan ontwikkelaars en initiatiefnemers dat ze weten, als ze op een plekje met iets komen, wat er dan kan. Ik bedoel en deze visie op bouwhoogte gaat natuurlijk nadrukkelijk niet of een Boomgaard volgebouwd gaat worden of niet. Ik bedoel, daar gaan we apart een discussie over voeren denk ik als we het gaan hebben over agrarische gronden. Tegelijkertijd even los van wat eruit komt, als er wat gebeurt dan geeft die visie op bouwhoogte meer wat er kan. Ik denk dat het goed is dat we die duidelijkheid wel met elkaar gaan hebben over de plekjes in Ridderkerk waar we eventueel nog wat kunnen doen, nou, hoe hoog kunnen we dan gaan?

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Ja, voorzitter, een vervolgvraag daarop. Want volgens mij begint de visie met bij de inleiding van, ja, het is een richtlijn, we moeten vooral niet te strikt zijn. Anderzijds hoor je hier in de raad van, nou, dat zijn wel strikte hoogtes en dan weten projectontwikkelaars waar we aan toe zijn. En hebben we vorige keer gezien bij een project waar er één bouwlaagje af moest en waar een hele procedure opnieuw moest wat dat dus betekent. Dus je kan niet zeggen van, dit is een leidraad en we zijn niet zo strikt in het begin of je zegt van, dit is wel strikt en dit is per se in beton gegoten. Want anders weten projectontwikkelaars, zoals de vorige keer bleek, ook nog steeds niet waar ze aan toe zijn. Zou u daarop kunnen reflecteren?

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Dat ging de vorige keer denk ik mis omdat we die visie op hoogte niet hadden. Dus hij wist niet waar die aan toe was en met deze visie op hoogte zal volstrekt helder zijn wat wel kan. En het niet strikt, het niet strikt moet u zien naar beneden toe. Als we ergens tot zeshoog toestaan hoeft het niet allemaal zeshoog te worden, maar het betekent wel dat waar we zeshoog toestaan zeven of acht niet past. Dus er zit ruimte naar beneden, maar er zit absoluut geen ruimte naar boven. Tenzij u bij een landmark uitkomt omdat we daar het niet gedefinieerd hebben waar het eindigt.

De voorzitter: De sky is the limit. Mijnheer Mijnders, CDA.

De heer Ros: Ja, dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Of wilt u nog iets zeggen, mijnheer Ros?

De heer Ros: Ja, daarom zit ik hier. Nou ja, maar dan heb ik het in ieder geval verkeerd gelezen, laat ik het zo zeggen, die maximum bouwhoogte. Ik zal er nog even naar kijken en anders misschien een suggestie doen als dat niet duidelijk is.

De voorzitter: Nou, zo ziet u hoe nuttig het stellen van vragen en beantwoorden is. Mijnheer Mijnders, u ziet af van uw vraag? Dat is mogelijk. Dan gaan we naar mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1, twee vragen. Wethouder Van der Duijn Schouten, u wil nog iets kwijt.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, ik vind het wel jammer dat de heer Mijnders geen vraag stelt want de heer Mijnders heeft in de vorige sessie een vraag gesteld over een aantal kleine perceeltjes waarom die niet meegenomen waren en daar zouden we nog schriftelijk op terugkomen. Maar nou wil het dat de ambtelijke ondersteuning die naast mij zit het antwoord op die vraag wel weet. Dus in het kader van de efficiency is het misschien een idee dat ik die vraag van daarnet alsnog beantwoordt, als u het goed vindt?

De voorzitter: Mijnheer Mijnders, misschien kan u met ja of nee reageren? Het antwoord is ja. Wethouder.

De heer Van der Duijn Schouten: Nou, al die kleine perceeltjes die zijn niet meegenomen omdat ze over het algemeen dermate klein zijn dat ze zeg maar in het geheel van de visie geen wezenlijk verschil maken in wat er eventueel naar de toekomst toe met het aantal woningen en dergelijke gaat gebeuren. U gaf terecht aan, het zijn er 28 maar het is vaak marginaal en dat is de reden waarom ze er niet in staan. Als u een van die specifieke gebieden alsnog een plekje zou willen geven, dan is het misschien goed om dat alsnog even te melden. Dat mag eventueel onderhands.

De voorzitter: Dan is uw niet-gestelde vraag op dit moment maar daarstraks wel gesteld beantwoord. En gaan we opnieuw naar mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Er wordt gesproken over bouwen in buitengebied ruimte voor ruimte. We weten natuurlijk allemaal wat dat is. Kan het bijvoorbeeld dan nog een keer gebeuren dat er een woonwijk à la Geerpolder gebouwd wordt op allemaal bouwtitels die vergaard zijn in ons omringende gemeenten door daar kassen op te kopen? Dat is één vraag. Mijn tweede vraag is, we hebben een commissie Ruimte. Wat voor criteria heeft die commissie Ruimte om op welke manier naar bouwkwaliteit te kijken? Maar als die lastig is mag die wel schriftelijk want dat snap ik dan wel.

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, voorzitter, ik zat nog even te overleggen over de ruimte voor ruimte. Ja, binnen de ruimte voor ruimte zijn afspraken gemaakt. Dus nu is het ook zo dat voor de Geerpolder, ik bedoel, daar hebben we binnen het Eiland IJsselmonde afspraken over gemaakt dus daar worden nu ook rechten van buiten Ridderkerk ingebracht om uiteindelijk alle rechten voor de Geerpolder en daar wordt het hele eiland dan per saldo mooier van. Maar nog een keer allemaal rechten gaan verzamelen voor een wijk à la de Geerpolder, nee, dat ... Ja, misschien theoretisch wel, maar praktisch in ieder geval niet. Uw tweede vraag was, misschien kunt u die nog een keer herhalen? Want in mijn ambtelijk overleg ben ik daar even het spoor bijster geraakt.

De voorzitter: Misschien kan u dat kort doen met een paar steekwoorden.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, de commissie Ruimtelijke Kwaliteit en wat zijn de kaders die zij meekrijgen om naar onze ruimtelijke kwaliteit te kijken?

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, dat is onze Welstandsnota en daar toetsen zij op. Recent heeft u een eigen beeldkwaliteitsplan voor het centrum vastgesteld en dat is dan voor dat gedeelte hun toetsingskader.

De voorzitter: Vervolgens ChristenUnie, mijnheer Knappe, heeft u nog steeds drie vragen en begint u met de eerste twee.

De heer Knappe: Ja. Eerste vraag. In de beantwoording op onze vragen voor de voorgaande commissievergadering over bouwhoogte heeft u de inschatting uitgesproken dat, heeft de wethouder de inschatting uitgesproken dat binnen de contouren van de hoogbouwvisie zoals die nu wordt opgesteld de aantallen van de woningbouwopgave realiseerbaar zijn. Op welke aannames of berekeningen is deze inschatting gebaseerd? En de tweede vraag. Bereikbaarheid wordt als een belangrijk argument aangevoerd of hoogbouw in een bepaalde locatie wenselijk is. Naar onze mening is dit afhankelijk van het mobiliteitsconcept wat wordt toegepast samen met het argument van groene en leefbare wijken een van de belangrijkste argumenten, we willen een bereikbaar Ridderkerk. Wordt er in dit stadium waar we nu zijn met de Omgevingsvisie en ook de hoogbouwvisie al concreter nagedacht over die bereikbaarheid van die locaties waar we die grootschalige woningbouw in gedachten hebben? Maar misschien ook wel op het iets lager bouwen, weten we of wat we in de plannen opnemen of dat dat qua bereikbaarheid überhaupt inpasbaar is?

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, voorzitter, de bouwopgaves nog steeds realiseerbaar zijn, dat zijn omdat wij met deze visie op hoogte en met een schuin oog kijken naar de plannen die erin zitten, zien dat op de plannen die nu leiden tot ons bod daar niet hele wezenlijke wijziging op zitten. En nogmaals, daar ligt geen berekening onder want als ik het had berekend had ik het niet in hoeven schatten. Ik bedoel, u kent inmiddels ook wel een beetje de projecten die er spelen. Ik noem ze nog maar een keer, Westdonck, aan de Rembrandtweg wordt wat gedaan, wellicht aan de Blaak nog eens een keer, we zijn met het Trelleborgterrein bezig. Nou, als je naar al dat soort projecten kijkt, wat zijn de aantallen waar we ongeveer rekening mee houden en wat doet onze visie op hoogbouw nu, zie je dat daar geen drastische mutaties uitkomen. Dus wij gaan er nog steeds van uit dat dat allemaal ongeveer wel past. Er ligt vanavond voor een visie op hoogte waarbij we, en ik heb het al eerder gezegd vanavond, richting willen geven van waar kan nou welke hoogte? Dat is het en dat is geen heel brede studie. Of als een Trelleborgterrein wordt volgebouwd, wel straks wellicht hoe hoog kan het dan worden, maar in dit stadium in dit document niet. En wat doet het dan met vervoer of we hebben het vandaag gehad over voorzieningen, al dat soort aspecten, die spelen hier nu op dit moment niet mee. Visie op hoogte, sec bedoeld waar, hoe hoog? En dan hoe hoog maximaal, wat net al gezegd. Ik bedoel, dat is wat nu voorligt en dat is waar die visie op bouwhoogte straks duidelijkheid over hoeft te geven. Al die andere aspecten, ja, natuurlijk is dat relevant als we huizen bouwen. Ik bedoel, dan is lucht en geluid, bereikbaarheid, parkeren, nou, u kunt ze zelf ook allemaal bedenken, zijn dan weer. Natuurlijk worden die meegenomen als we met een project aan de gang gaan, maar niet in de visie op bouwhoogte, daar is dat gewoon niet de plek voor.

De voorzitter: Mijnheer Knappe, uw vraag drie.

De heer Knappe: Ja, we stellen nu of we gaan straks een visie op bouwhoogte vaststellen. Is het ook de bedoeling dat die straks in het omgevingsplan opgenomen gaat worden als echte regel of ja, als regel?

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja.

De voorzitter: De vraag stellen is hem beantwoorden. Tot slot de Partij van de Arbeid, mijnheer Rijsdijk, vier vragen. Als u die nog heeft, twee keer twee.

De heer Rijsdijk: Het zijn er drie, voorzitter. In één keer?

De voorzitter: Eerst maar twee.

De heer Rijsdijk: Even over de participatie. Er zit ook een rib bij de stukken. Daarin wordt geschreven dat op 27 januari er een nieuwe inloopavond wordt georganiseerd voor geïnteresseerden over de visie op de hoogbouw. Vervolgens staat er, de leidraad ligt tot en met 30 januari 2025 ter inzage. Ik kan me best wel voorstellen als mensen dan geweest zijn dat ze daarop willen reageren en dan is drie dagen natuurlijk heel erg kort. Zit daar een bepaalde gedachte achter, klopt dat? Dat is mijn eerste vraag. Mijn tweede vraag die betreft, in de leidraad staat dat er soms ook afgeweken kan worden van de maximale bouwhoogte in de zin dat er dan hoger gebouwd kan worden. Daarvoor worden een aantal criteria genoemd maar die criteria zijn best wel algemeen geformuleerd. Zo wordt er gesproken over geen onevenredige impact op de bezonning en privacy en er wordt bijvoorbeeld ook aangegeven wanneer uit het participatietraject wordt geconcludeerd dat hoge bouw op een bepaalde locatie niet leidt tot bezwaren vanuit de omgeving. Maar hoe gaat dat uiteindelijk getoetst worden? Is dat op de een of andere manier concreter te maken? Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, u zegt, hoger mag wel. Kijk, misschien is het goed om nog even in de leidraad naar puntje zes te kijken. In de visie aangegeven maximale bouwhoogte is maatgevend voor gebouwen binnen het betreffende bouwhoogteniveau, hoger mag niet, lager wel. Dat is het uitgangspunt. Hoger mag niet. En u gaf aan dat het ook mogelijk is om af te wijken dat het wel hoger mag. Ik weet ...

De voorzitter: Misschien mijnheer Rijsdijk waar u dat op baseert?

De heer Rijsdijk: Het staat in, dat baseer ik op de derde alinea waarin staat, afwijken is alleen mogelijk wanneer het desbetreffende gebouwdeel, en dan wordt er een set criteria gegeven die in mijn optiek zal maken dat er dan een uitzondering wordt gemaakt op het principe van hoger mag niet, lager wel.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, dat is wellicht zo te interpreteren ja want anders heeft het niet zo'n zin om al die dingen op te nemen. Nou goed, in ieder geval is de conclusie dan dat we eerst nog bij uw raad langskomen voordat we daarmee, dus de ultieme duiding daarop ligt uiteindelijk toch weer bij uw raad. Mocht u het als raad niet wenselijk vinden dan heeft u daar het laatste zeg in.

De voorzitter: U kijkt met vraagtekens, maar ik zou zeggen, uitzonderingen bevestigen de regel. Wilt u daar nog iets op zeggen en anders mag u met uw vragenronde verder.

De heer Rijsdijk: Ja, dank u, voorzitter. Op zich was mij de procedure wel helder, ik vind alleen de criteria heel erg ruim geformuleerd. Je ziet bijvoorbeeld wel eens bij een beoordeling heb je het natuurlijk wel vaak meer over regelgeving maar dan worden er soms wel een aantal voorbeelden gegeven om dat iets nader in te vullen. Dan is dat niet uitputtend, maar dan heb je iets van richting. Ik vind bijvoorbeeld geen onevenredige impact zelf een lastig criterium. Hebben we het dan sec over de wettelijke normen of leggen we de lat bijvoorbeeld iets hoger dan die wettelijke normen om dat te bepalen? En dat vraag ik me dan bijvoorbeeld ook af bij bezwaren vanuit de omgeving, gaat dat dan, moet iedereen het ermee eens zijn of zit daar ook een bepaalde weging in? Daar ben ik eigenlijk naar op zoek of dat in het vervolg zeg maar iets concreter gemaakt zou kunnen worden? En dan volgens mij was mijn vraag over de participatie nog niet beantwoord. Zal ik dan ook gelijk mijn laatste vraag stellen? Laat ik dat ook maar doen.

De voorzitter: Nee, dat gaan we even nog niet doen want mijnheer Verweij, SGP, wil stapelen. Ik stel voor dat die dat nu doet.

De heer Verweij: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik voel wel mee met wat de heer Rijsdijk net schetst en ik wilde daarom aan de wethouder vragen in hoeverre het voor hem bezwaarlijk zou zijn om die laatste afwijkmogelijkheid wellicht wat anders te formuleren? Want ik denk dat het spanningsveld wel is, waar stellen we hier nu een visie op hoogte voor vast als er vervolgens alsnog een pad naar de raad is waarbij de raad uiteindelijk toch weer eigenlijk in stemming zijn eigen hoogtevisie terzijde zou kunnen schuiven? Dus wellicht dat de wethouder daar wat over kan zeggen hoe die dat ziet?

De voorzitter: Maar dan stel ik voor dat u dat als opmerking of mening meegeeft en dan kan de wethouder bepalen of die daar iets mee gaat doen. Want dat hoeft die nu niet heel, hij mag er wel iets op zeggen als die dat wil maar u kan zo uw suggesties allemaal meegeven. Wethouder, wilt u daar nog op reageren?

De heer Van der Duijn Schouten: Kijk, mijn leraar Duits zei altijd, er is een uitzondering die de regel bevestigt. In dit kader, we stellen een visie op hoogbouw vast, dat is leidend, daar gaan we mee aan de slag. Alleen je kan natuurlijk nooit bedenken wat er straks een keer gebeurt ergens met, nou, zes of zeven net een keer. Daarmee zou je niet het hele beleid terzijde schuiven want nogmaals, we maken dit niet voor niks en dit is ook hoe wij denken dat het goed is. Nou, die criteria kan nog een keer naar gekeken worden, maar ik denk dat het misschien ook goed is even om te kijken naar de laatste, wanneer uit de participatie wordt geconcludeerd dat hoogbouw op een bepaalde locatie niet leidt tot bezwaren. Dat betekent sec dat er geen bezwaar mag zijn dus met één bezwaar uit de omgeving zou het al van tafel gaan. Ik bedoel, zo eenvoudig is het. Daarmee denk ik dat het ook wel aangeeft dat de situatie, geen bezwaar op een bouwproject, is denk ik met de ervaring die ik nu een tijdje heb redelijk uitzonderlijk. Wat de participatie betreft, ja, het stuk komt al eerder ter inzage en dan is er tot de 30<sup>e</sup> de tijd om te reageren, waarbij men er al van tevoren kennis van kan nemen. En hebben we ook nog een keer een participatieavond voor mensen die het fijn vinden om het daar met ons over te hebben en te spreken en ook daar kan input geleverd worden. Dus ik denk dat die dingen prima op elkaar aansluiten. Men kan er nu aan de voorkant kennis van nemen. Men kan op de participatieavond komen, er dan iets van vinden. Maar mensen die het alleen maar schriftelijk willen doen hebben een iets ruimere tijd dan tot en met de participatieavond om er wat van te laten vinden. Dus daar zit geen verdere hogere gedachte achter. We denken dat we iedereen daar op een goede manier mee bedienen.

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Ja, dank u, voorzitter. De laatste vraag die borduurt eigenlijk een beetje voort op de vraag die de heer Knape eerder ook stelde. De wethouder gaf aan dat de locaties die dan in beeld zijn, dat die dan

haalbaar worden geacht voor om het hoger te bouwen of veel hoger te bouwen. We hebben natuurlijk, nou ja, dat dat niet is uitgerekend maar dat het gevoel is dat het dan daar zou moeten kunnen zonder dat het onderzoek al heeft plaatsgevonden. We hebben natuurlijk eerder de situatie gehad met het sportpark Bolnes waar woningen ook haalbaar werden geacht, dat bleek uiteindelijk niet zo te zijn. Maar mag ik dan concluderen uit het antwoord van de wethouder dat er voor de locaties die dan nu in beeld zijn al wel intern een al wat indringender toets zeg maar heeft plaatsgevonden? Dat we dadelijk niet weer een situatie krijgen als bij het sportpark Bolnes. Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Nee, voorzitter, dat is een onjuiste conclusie. Dat indringender onderzoek heeft niet, dat moet (niet verstaanbaar) bij die plekken gaan gebeuren. Wat ik heb gezegd is dat met het aannemen van deze visie op bouwhoogte op de plekken die we nu bedacht hebben de aantallen die daar op hoofdlijnen bedacht zijn ook gerealiseerd kunnen worden als het bouwproject doorgaat. Ik bedoel, u weet allemaal dat de Gemini-locatie voor de toekomst nog een keer in de pijplijn zit. Die visie op bouwhoogte maakt mogelijk wat we daar op hoofdlijnen denken dat mogelijk is. Maar dan is er nog niet gekeken naar verkeer, parkeren, lucht en geluid, nou, heel het riedeltje, noem het maar op, dat aspect niet. Maar met deze visie op hoogte zitten we zeg maar ons bod voor het bouwen van woningen niet in de weg, niet wat de visie betreft. Er kunnen nog zat andere obstakels voorbijkomen die het straks wellicht wel lastig maken, maar deze visie doet dat niet.

De voorzitter: Dat is voldoende qua beantwoording en daarmee zijn we ook door alle vragen heen. Dat betekent dat we naar het tweede blokje kunnen van dit agendapunt en dat is het geven van uw opmerkingen of mening op dit onderdeel. Ik ga nu alle fracties langs en ik begin met Leefbaar Ridderkerk, mijnheer Hakemulder.

De heer Hakemulder: Ja, dank u wel, voorzitter. Goed dat er een visie ligt zeg maar voor de hoogbouw, bouwhoogte. Leefbaar Ridderkerk wil meegeven zeg maar dat er goed gekeken moet worden naar de historische bebouwing rond de centrumring, zoals ook net gevraagd in mijn vraag. Dank u wel. En de kaart misschien wat duidelijker kan?

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Verweij, SGP. Mijnheer Mijnders, CDA, die wil hierop reageren.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Ik had bij Leefbaar Ridderkerk ook bij het vorige onderwerp en dacht ik, ik stel de vraag niet. Maar voorzitter, ik ben ook heel erg benieuwd, wat vindt Leefbaar Ridderkerk op dit moment van de grote lijnen van dit plan? En ook eigenlijk ook bij die vorige visie complimenten waren, nu een korte vraag. Maar het is ook het moment om mee te geven van, nou, ik wil niet hoger dan zes hier in Ridderkerk of nee, ik vind het een goed plan. Dus ik ben ook wel benieuwd wat Leefbaar Ridderkerk nou, hoe het nu een beetje voorligt, wat vinden jullie ervan? Via de voorzitter vraag ik dat, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Hakemulder, zou u ook via de voorzitter een antwoord willen geven?

De heer Hakemulder: Ja, dank u wel, voorzitter. Moet ik even op terugkomen op het antwoord.

De voorzitter: Ik neem aan dat u daarop terugkomt tijdens deze avond?

De heer Hakemulder: Nee, dank u wel. Net als startend burgerlid kan ik deze nog niet beantwoorden. Excuses.

De voorzitter: Oké, maar het is wel het moment waarop de bedoeling is dat duidelijk wordt hoe u over deze dingen denkt. Dus het is juist hiervoor georganiseerd en het is ook niet onredelijk dat mijnheer Mijnders dit vraagt. Dus we verwachten dan wel een antwoord ook ter kennisgeving van de hele raad via de griffie. Mijnheer Verweij, SGP.

De heer Verweij: Dank u, voorzitter. De SGP kan zich goed vinden in de definities van de verschillende bouwhoogten die nu voorliggen. Wij zouden nog wel graag zien dat bij laagbouw een kleine aanscherping plaatsvindt in die zin dat de hoogste van de drie etages dan uitsluitend met een schuin dakvlak uitgevoerd kan worden. Dat is voor nu even wat wij nog mee willen geven. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Westbroek, Partij 18PLUS.

De heer Westbroek: Dank u wel, voorzitter. Zoals bij het vorige agendapunt ook aangegeven is de Ridderkerkse bouwhoogte maximaal zes lagen wat Partij 18PLUS betreft. Het dorpse karakter willen we graag behouden. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Verweij, SGP.

De heer Verweij: Ja, dank u, voorzitter. Hier wil ik wel graag nog even een verhelderende vraag over stellen aan mijnheer Westbroek. Want u zei net dat u het toekomstbeeld eigenlijk een prima document vindt maar een toekomstbeeld voorziet natuurlijk ook in een leidraad visie op bouwhoogte waarin ook andere definities van hoogte zijn gegeven zoals u net schetst, dan u net schetst. Dus begrijp ik eigenlijk, u vindt het toekomstbeeld goed met uitzondering van de visie op bouwhoogte want daarvan zegt u, we willen niet hoger dan zes bouwen. Dus al die overige definities, zoals bijvoorbeeld de landmark, die moeten dan de prullenbak in. Begrijp ik u dan goed?

De voorzitter: Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Ik denk dat dat ook een stukje uitwerking is, maar ja, wat ons betreft is hoger dan zes bouwlagen niet wat past bij Ridderkerk. En hoe dat dan verder in zo'n stuk landt, ja.

De voorzitter: Ja, ik denk dat logisch nadenken dat wel het antwoord geeft. Dus mijnheer Verweij, wilt u hier nog op reageren?

De heer Verweij: Nou ja, ik weet niet of u hier een groot debat toestaat? Maar dan wil ik wel besluiten met dat wat de SGP betreft de nieuwe toekomstvisie het huidig voorliggend coalitieakkoord niet per se hoeft uit te sluiten. En dat wij ook wel vinden dat daar ook nog mee rekening gehouden moet worden. En dat wij daarin op zich wel ruimte zien om eventueel ook hogere in ieder geval nieuwbouwonontwikkelingen te realiseren, zoals bijvoorbeeld op de Beverbol. Wij roepen het college wel op om daar ook rekening mee te houden.

De voorzitter: Wilt u hier nog op reageren, mijnheer Westbroek? Mijnheer Ros, GroenLinks.

De heer Ros: Voorzitter, ik heb een vraag aan de heer Westbroek. Hij wil of fractie 18PLUS wil niet hoger bouwen dan zes woonlagen. Kan de heer Westbroek aangeven waar die dan die toch ook bij de heer Westbroek aanwezige ambitieuze woondoelen wil hebben? Ik hoor 18PLUS heel vaak zeggen van, we moeten bouwen voor Ridderkerkers, we moeten meer Ridderkerkers huisvesten. Waar gaan we die dan precies

huisvesten? Of kiest 18PLUS er dan voor om de agrarische gronden vol te bouwen? Want dat is de andere optie.

De voorzitter: Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Nou, voorzitter, ik zou zeggen, laten we eerst eens beginnen met een lokaal woonruimtebemiddelingssysteem voor onze inwoners. Dan hebben we de grootste slag al geslagen.

De voorzitter: Mijnheer Ros, GroenLinks.

De heer Ros: Ja, bij welke ... Of ze nou bij woningcorporatie a of b ingeschreven staan, dat maakt niet uit. Als we geen huizen hebben, kunnen ze nergens wonen. Dus nogmaals de vraag aan 18PLUS, waar gaan we die mensen bouwen? Gaan we zeggen van, nou, oké, we gaan het Oosterpark volbouwen. Sorry jongens, is prima, maar we hebben huizen nodig. En zeshoog is het maximale, dat hebben we eenmaal afgesproken. Of gaan we zeggen van, nou, op sommige plekken bijvoorbeeld langs de rivier, u kent die locatie volgens mij goed, daar is het best mogelijk om wat hoger te bouwen dan zeshoog. Dus ik wil graag een keuze van 18PLUS waar we dan woningen gaan bouwen?

De voorzitter: Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Nou, voorzitter, wat ik zei, laten we starten met het lokaal woonruimtebemiddelingssysteem, dat is voor onze inwoners de grootste slag. En er zijn allerlei locaties in Ridderkerk waar je kan bouwen en daar komen we later nog wel een keer op.

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Ja, voorzitter, ik concludeer dat dit geen antwoord op mijn vraag is, niet eens een begin van een antwoord op mijn vraag. Ik concludeer dat 18PLUS dus geen keuze durft te maken waar we dan wel gaan bouwen. Ik concludeer alleen maar dat 18PLUS zegt van, oké, we willen maximaal zeshoog dus, nou ja, dan zijn andere locaties in beeld. Daar komt het dus op neer.

De voorzitter: Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Ja, voorzitter, ik weet welk antwoord GroenLinks graag wil, die willen flink de hoogte in en die hebben ook prioriteiten bij het bouwen voor mensen van buiten Ridderkerk. Wij leggen ze bij de inwoners van Ridderkerk. Plus, er zijn echt wel locaties waar we willen gaan bouwen, het Gemini College staat bijvoorbeeld genoemd en zo zijn er nog wel wat.

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Voorzitter, dat GroenLinks wil bouwen voor mensen van buiten Ridderkerk, ik weet niet precies waar die dat op gebaseerd heeft maar dat zijn niet woorden die ik heb gezegd en volgens mij mevrouw Dirks ook niet. We hebben het juist over het bouwen voor Ridderkerkers. Dus waar gaan we die bouwen? En het Gemini is in beeld, er zijn nog meer locaties in beeld. Maar er zijn ook locaties in beeld waar dus meer dan zes lagen nodig zijn om al onze Ridderkerkse inwoners een fatsoenlijk huis te bieden. Dus de mensen die nu nog thuiswonen, onze senioren die straks een zorgwoning nodig hebben, waar gaan we die mensen huisvesten? Gaan we zeggen, we doen dat in parken, gaan we dat doen in ... Ja, dus ik ben wel heel benieuwd en dat is de laatste keer dat ik het vraag, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Westbroek, uw laatste kans.

De heer Westbroek: Ja, voorzitter, ik val in herhaling. Zorg eerst dat die mensen in de beste positie zijn om een woning in Ridderkerk te bemachtigen en niet buiten Ridderkerk gedwongen zijn te gaan wonen.

De voorzitter: Mijnheer Verweij, SGP.

De heer Verweij: Ja, dank u, voorzitter. Ik denk dat mijnheer Westbroek en ik elkaar goed kunnen vinden op het vlak dat we moeten bouwen voor Ridderkerkers. Dat staat helemaal niet ter discussie. Maar concludeer ik dan wel dat mijnheer Westbroek van mening is dat we met pertinent niet hoger dan zes etages te bouwen voldoende kunnen bouwen om alle Ridderkerkers te huisvesten? Ook diegene van de jongere generatie die nu nog tegen hun wil in thuiswonen?

De voorzitter: Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Ja, voorzitter, ik denk als er betere doorstroming is in Ridderkerk, in onze lokale woningmarkt, dat we echt een heel eind komen.

De voorzitter: Mijnheer Verweij.

De heer Verweij: Ja. Nou, ik ben blij met het antwoord van mijnheer Westbroek. Maar ik zou mijnheer Westbroek dan wel willen uitdagen om juist nu wat meer visie te geven op waar dan die woningen moeten komen, wat voor typologie woningen dat moeten zijn? Want nu is wel het moment om die visie met elkaar vast te stellen en ook toekomstig beleid te maken met elkaar. Dus hoe ziet u dat? In welke segmenten moeten we bouwen, waar moeten we bouwen, wat voor soort woningen gaan we dan bouwen? Ik zou het fijn vinden als u daar nog wat op in kan gaan voor hier de raadsleden.

De voorzitter: Mijnheer Westbroek.

De heer Westbroek: Nee, voorzitter, dat heb ik niet in zo'n detail hier voor me liggen. Wat ik net zei is denk ik duidelijk geweest, doorstroming voor onze eigen inwoners, die beter positioneren. En er zijn echt wel wat bouwlocaties waar we de komende jaren kunnen bouwen.

De voorzitter: Dan ronden we dit af deze discussie. Ik ben even kwijt waar ik was. Volgens mij bij mijnheer Westbroek, die ging afronden en toen kwamen alle vragen. Dat betekent dat ik dan nu verder ga bij de ChristenUnie, mijnheer Knappe.

De heer Knappe: Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, wat ons betreft de leidraad een helder product dat duidelijk kaders en spelregels biedt. We hebben er als fractie wel vertrouwen in dat een dergelijk instrument houvast kan bieden bij nieuwe ontwikkelingen. In die zin zijn we positief. Een aantal punten. Nou, een bekende slogan zegt, de stok dat zijn wij, de lat bepaal jij. In de visie op bouwhoogte bepalen wij als raad zelf hoe hoog die lat komt te liggen. We blijven dan toch wel onze twijfels houden of die lat die nu aan de bovenkant wordt neergelegd op sommige locaties toch juist niet nog wat hoger zou moeten en kunnen. Door op een groot aantal locaties nu het stuur voornamelijk alleen nog maar de kant op naar beneden te laten bewegen dreigt die maximale bouwhoogte op veel locaties toch een soort wet te worden en voelt het niet alsof we hier met een leidraad te maken hebben. Wat verder belangrijk is wat ons betreft is dat we in alle redelijkheid ons steentje in de regio en de provincie bij blijven dragen door te bouwen voor onze eigen inwoners.

De voorzitter: Mijnheer Mijnders wil interrumpen op uw verhaal.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. De ChristenUnie geeft aan dat het op sommige plekken wel wat hoger kan. Dat kan, dit is de avond om aan te geven waar dan. Dus de vraag aan de ChristenUnie, waar dan?

De voorzitter: Mijnheer Knappe.

De heer Knappe: Ja, voorzitter, ik heb geen concrete locaties in beeld waarvan ik zeg van, nou, daar zou het per se wel iets hoger worden. Dus dat antwoord moet ik u echt schuldig blijven. Waar het mij in dit geval vooral om gaat is dat we nu met een leidraad te maken hebben die ergens zegt van, het wil geen wet zijn, maar aan de andere kant toch wel ergens richting de bovenkant die lat heel erg neerlegt. Terwijl we, nou ja, we hebben met een visie op bouwhoogte te maken. Dus we hebben de wethouder vanavond ook gehoord dat het op hoofdlijnen is er bekeken van, kunnen we overal die woningen wel kwijt? Door nu die lat aan de bovenkant zo strak neer te leggen zijn wij er bang voor dat we straks toch bakzeil moeten halen en dat we toch ergens wat hoger moeten gaan bouwen. Ik heb inderdaad geen locaties zo voorhanden waarvan ik zeg, daar kan wel een laagje bij.

De voorzitter: Maar dan even een opmerking van mijn kant als voorzitter. Als u dit stelt maar u geeft niet aan wat u dan hoger wil dan gebeurt er niks dus die uitspraak die heeft geen gevolg. Dus als u dat echt vindt wat u zegt dan moet u ook concreet verbeterpunten indienen want dan kan het college overwegen om dat mee te nemen. Dus dat wou ik u nog meegeven. Als u dat nu niet kan noemen kan u dat ook nog nasturen. Maar door alleen dit te zeggen, dat is als het ware een loze kreet. Deze avond is juist bedoeld om concrete input op te halen.

De heer Knappe: Ja, voorzitter, ik constateer dan toch wel dat ik concreet inga hier op de leidraad. Ik wil verder niet in discussie hierover gaan wie er daarin gelijk heeft maar we hebben net een aantal antwoorden gehad die ook totaal niet concreet waren. Ik probeer concreet in te gaan op hoe deze leidraad als instrument wordt ingezet.

De voorzitter: Ja, dat is prima en ik vind er verder niks van. Ik geef u alleen aan dat u een mogelijkheid laat voorbijgaan en wat u daarvan vindt is prima. U mag uw betoog vervolgen.

De heer Knappe: Ja, ik dacht toch ergens wel een bepaalde mening te horen.

De voorzitter: Dat is dan onjuist want ik heb geen mening verkondigd, ik heb alleen geprobeerd het proces te begeleiden.

De heer Knappe: Dan heb ik dat wellicht verkeerd begrepen. Wat verder voor ons belangrijk is in redelijkheid ons steentje in de regio, provincie bij blijven dragen door te bouwen voor onze eigen en hopelijk ook ... Nou ja, nee, ik ben even mijn verhaal kwijt. Door te bouwen voor onze eigen inwoners in Ridderkerk. En ja, laat één bouwlaag meer niet te gemakkelijk een argument zijn om niet aan onze opgave te kunnen of hoeven voldoen. Behoud van leefbare wijken, groenere wijken en een bereikbaar Ridderkerk zijn wat ons betreft veel sterkere argumenten om kritisch mee te wegen.

De voorzitter: Dank u wel. Echt voor Ridderkerk, mijnheer Hoogendijk of mijnheer Kloos.

De heer Kloos: Ja, voorzitter, dank u wel. Echt voor Ridderkerk die sluit ook hoogbouw niet uit op de daarvoor geschikt bevonden locaties. En dan met name waarvan we de voorbeelden hebben gezien, getrapte gevels zodat er aan de voorkant niet echt een gebouw oprijst vanuit het niets. Dat kan dan best zeven of achthoog zijn en dat kan best bijvoorbeeld in gebieden waarbij de omgeving ook al drie of vierhoog is. Je moet daar wel de ruimte hebben. Maar als je nou concreet kijkt naar bijvoorbeeld het Trelleborgterrein, de omgeving, de directe omgeving is daar ook drie of vierhoog. Als je daar getrapte gevels zou kunnen creëren een gebouw dan mag dat voor mij best zeven of achthoog worden, maar het moet in de omgeving passen. Dat is een beetje de inbreng.

De voorzitter: Dank u wel. VVD, mijnheer Ringlever.

De heer Ringlever: Ja, dank u wel, voorzitter. Wij staan positief tegenover de visie bouwhoogte. Wij waarderen de balans die wordt gezocht tussen ruimtegebrek en de noodzaak om kwalitatief hoogwaardige woningen te realiseren. We vinden het positief dat maatwerk een centrale rol speelt in deze visie en dat er aandacht is voor aspecten zoals ruimtelijke inpassing. Daarom vinden we dat deze visie duidelijke handvatten biedt voor toekomstige ontwikkelingen. Daar hou ik het even bij. Dank u wel.

De voorzitter: Bedankt. Mijnheer Ros, GroenLinks. U schrikt ervan. Het is nu uw kans.

De heer Ros: Dank u wel, voorzitter. We waren nog even kleine dingetjes aan het opzoeken. Even kijken hoor. Voor GroenLinks is het eigenlijk simpel, voor ons is groen in de wijken essentieel. Dat is essentieel ook voor de leefbaarheid. Daarnaast is de groene kraag heel belangrijk en de agrarische en open gebieden, dat zijn voor ons de essentiële dingen. Dus wij kiezen ervoor en wij zouden hier ook voor pleiten om de plekken die nu open en groen zijn, ook open en groen te houden. Dat komt de leefbaarheid volgens ons het meest ten goede. Wat wij dan wel willen is dat er voldoende woningen komen voor onze Ridderkerkers. Dus om door te stromen de jongeren die nu nog thuiswonen of inmiddels geen jongeren meer zijn maar middelbare leeftijd bijna, die nog steeds bij hun ouders moeten wonen of de senioren die geen zorgflat kunnen krijgen, die willen we heel graag bedienen. Naast natuurlijk gewoon dat er voldoende gebouwd wordt. Wat je daarmee krijgt is dat je enerzijds dus zegt van, we willen die groene gebieden openhouden, anderzijds, we willen voldoende woningen. Dan komen wij tot de conclusie dat je niet anders kan dan op sommige plekken wat hoger bouwen. Dat is wat anders dan dat je het als doel stelt. Het is een middel om onze Ridderkerkers te huisvesten. Dus tot die conclusie zijn wij gekomen. Wat ons betreft limiteren we ons hier met deze visie te veel op, nou, per se zes lagen, per se acht lagen, per se tien daar of drie daar. Dus je mag best daar wat niet rigide mee omgaan. Nou ja, locaties die je daarbij kan bedenken zijn, we moeten kijken bijvoorbeeld naar Gemini, bijvoorbeeld in het centrum, het niet-historische centrum waar de P.C. Hooftpark, misschien kan je daar wel wat nog een paar keer flink wat hoger bouwen. Nou ja, dat zijn maar wat suggesties maar ik denk dat we daar niet te rigide mee om moeten gaan en dat we daar projectontwikkelaars wat vrijheid moeten geven om met goede plannen te komen. Een van de punten is bijvoorbeeld dat wij, dat hebben we eerder aangegeven, dat we inderdaad die Boomgaard dus bijvoorbeeld niet willen volbouwen maar dat heeft wel de consequentie dat we dus ergens anders in Ridderkerk woningbouwlocaties moeten vinden. Ik heb nog wel een paar concrete puntjes, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Mijnders wil stapelen.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Even voor de zekerheid, ik hoorde mevrouw Dirks zeggen dat ze de Boomgaard groen wil houden. Ik hoor de heer Ros zeggen dat de Boomgaard, dat we het niet helemaal vol moeten bouwen. Mogen er wel woningen komen of voor de zekerheid of moet het helemaal groen blijven?

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Voorzitter, ik wil mijn allereerste zinnen nog wel herhalen, maar ik heb juist heel erg duidelijk geschetst dat GroenLinks kiest om wat nu groen is en wat nu open is of agrarisch, om dat niet te bebouwen. En volgens mij hoeven we het dan niet over specifieke locaties te hebben, dat is gewoon een algemeen uitgangspunt wat wij hanteren maar dat is onze maatlat. Wat wij dan zeggen van, dat betekent dus dat we op sommige plaatsen dus wel iets hoger moeten bouwen dan bijvoorbeeld zes lagen, drie lagen, nou ja, wat er genoemd wordt. En daar leggen we de Boomgaard dus ook langs maar dat geldt voor alle locaties, voorzitter. Ik had nog een paar concrete puntjes, voorzitter. De eerste is, als er hier in de raad al heel veel onduidelijk is over de bouwhoogte en waarbij er uitzonderingen mogelijk zijn. En als je het inderdaad heel goed weer doorleest met het antwoord van de wethouder zijn die uitzonderingen inderdaad zo moeilijk en zo lastig dat je eigenlijk misschien wel verkeerde verwachtingen wekt. Dus ja, aan het college de tip, het is niet mijn standpunt maar haal dat dan er gewoon helemaal uit want dan wek je ook geen verkeerde verwachtingen. Want als er één iemand al bezwaar aantekent tegen een bouwlaag hoger, dan moet het hele project dadelijk opnieuw en dan kan je het er beter helemaal uithalen wat mij betreft. Landmarks heb ik het over gehad. Ja, er staat op een gegeven moment hoe op welke manier hogere bebouwing mogelijk is. Dan wordt er gesproken over moderne vormen van hoogbouw met aandacht voor de menselijke schaal en dergelijke. Wat ons betreft wordt daar ook aandacht voor bijvoorbeeld natuurinclusief bouwen aan toegevoegd. Bij de uitstraling, een klein stukje verder, de wethouder weet waar het over gaat, daar staan een aantal criteria. Dan zouden wij zeggen van, nou, zorg bij die uitstraling bij nieuwbouwprojecten ook dat je daar groen gewoon concreet noemt omdat het gewoon heel belangrijk is voor de prettige leefomgeving. Volgens mij heb ik mijn punten genoemd. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank danken we u daarvoor en is mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1, aan de beurt.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Pas beperkt hoogbouw toe, cluster dat bijvoorbeeld in het P.C. Hooftpark en op het Trelleborgterrein en niet daarbuiten. Landmarks hoeft wat ons betreft niet, die zijn er al langs de rivier en laat dat daarbij want dan zijn we toch het dorp aan de rivier. Ja, daar zit je in te schipperen. Verder, kies voor middenbouw en laagbouw. Wij onderschrijven wat de SGP zegt bij laagbouw, laat de derde verdieping dat schuine dak zijn. Zoek naar een gezonde balans tussen groen en bouwen. GroenLinks benoemt het net ook. Kijk waar je bouwt, of het verkeer nog op een goede manier afgewikkeld kan worden. Dat hebben anderen ook al gezegd. Kijk ook naar behoud nogmaals van groen, kies voor de mobiliteit en laat dat ook criteria zijn als dat nodig is om eventueel minder te bouwen. Ja, hou open en groen wat nu groen is, wat GroenLinks net ook zei, en hou dus ook de Boomgaard groen. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Ros, GroenLinks, wil nog reageren.

De heer Ros: Zeker, voorzitter. Want mevrouw Van Nes-de Man van Burger op 1 die zegt eigenlijk, nou, eigenlijk komt daar dezelfde vraag uit als richting 18PLUS van, waar zou Burger op 1 dan wel willen bouwen? Als zij zeggen van, nou, wij kiezen voor drie, zeshoog maximaal en we kiezen voor, en mevrouw Van Nes-de Man is daar wel helder over, we kiezen ervoor om de agrarische open gebieden groen te houden. Maar waar gaan we dan wel bouwen voor onze inwoners?

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Ik heb aangegeven dat beperkte hoogbouw wat ons betreft zou mogen bij het P.C. Hooftpark en bij Trelleborg, dus in het centrum en verder niet. Ik heb ook gezegd, mocht

dat zo zijn, dan moet je op een gegeven moment misschien maar minder bouwen. Het gaat, je moet een leefkwaliteit houden in Ridderkerk om het gezond te houden en daar ligt een balans. En dat kan, ja, als het niet kan dan kan het niet.

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Dat is goed, voorzitter, maar dan moet u dadelijk in de verkiezingen ook eerlijk zijn en zeggen van, nou, voor een aantal Ridderkerkers is hier dus in de toekomst geen plaats meer. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dus eigenlijk een verkiezingsdebat. Wij hebben altijd gezegd, het kan ook genoeg zijn, vol kan ook vol zijn.

De voorzitter: Tot zover. Mijnheer Mijnders, CDA.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Ja, op dit soort avonden merk ik toch altijd wel dat we als CDA toch echt wel een middenpartij zijn. We gaan niet mee met het verhaal van 18PLUS dat het maximaal zeshoog moet worden. Het idee dat een lokaal woonruimtebemiddelingssysteem de heilige graal is, de oplossing voor ons Ridderkerk en voor de woningbehoeftigen, die delen wij als christendemocraten in Ridderkerk ook niet. Maar we hopen wel dat het voor een gedeelte gaat bijdragen. Maar ook het idee van de GroenLinksfractie van dat er op veel meer plekken hoogbouw moet zijn, die delen we ook niet volledig. We vinden ook wel dat Ridderkerk ook wel een dorp mag blijven. En daar vallen landmarks bijvoorbeeld midden in het centrum van vijftien- of twintighoog naar onze mening niet onder dus daarom zullen we daar ook geen voorstander van zijn.

De voorzitter: Daar wil mijnheer Ros van GroenLinks op reageren.

De heer Ros: Ja, ik heb helemaal niet gezegd dat er op veel meer plekken hoogbouw, ik heb gezegd dat we er niet te rigide mee moeten omgaan om onze wijken groen te houden. Dus soms een laagje erbij, soms kan zes ook zeven zijn of acht, zo bedoelde ik het.

De voorzitter: Mijnheer Mijnders.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Nee, dat begrijp ik en dat kunnen we voor een groot gedeelte ook wel delen. Want ook wij als CDA zullen ook op bepaalde plekken echt wel hoger staan dan drie dus zes is prima. Maar ook bijvoorbeeld een Beverbollocatie, de heer Verweij had het er ook al over, lijkt ons echt wel een uitstekende locatie om een stuk hoger te bouwen. Nou, dat is ook de reden dat we samen met de Partij van de Arbeid juist voor die locatie een motie hebben ingediend voor starterswoningen want we denken dat we daar op die locatie heel veel starterswoningen kunnen realiseren. Maar als CDA-fractie vinden we dit mooi, dit voorstel wat er nu ligt, het idee, het kaartje met alle opties juist ook echt een middenweg en wij kunnen ons als CDA-fractie er zeker in vinden. We hebben daarbij nog wel twee opmerkingen wat we lastig vinden, en dan wil ik even specifiek kijken naar de wijk Slikkerveer. Volgens mij had de heer Rijsdijk het er net ook al over. We zitten nog te wachten op een mobiliteitsstrategie Slikkerveer, dus kijken van hoeveel voertuigbewegingen kan die wijk nou eigenlijk aan? Dus dan vinden wij het als CDA-fractie wel heel lastig om te zeggen dat dit huis, dat gebied, nou, het ging dan volgens mij over de Ringdijk 236 bij de Schans daar zo, dat er eventueel al tienhoog gebouwd zou kunnen worden. Dat vinden wij als CDA-fractie best wel lastig om daar ja tegen te

zeggen want we hebben geen idee of de wijk Slikkerveer en juist op dat gedeelte vlakbij Panattoni, wat geen Panattoni meer is, of dat het überhaupt wel aankan. Dus daarom proberen wij wel als CDA-fractie de balans in te vinden en kijken we ook wel echt uit naar die mobiliteitsstrategie van, oké, we zeggen in deze hoogbouwvisie van, nou, daar zou eventueel naar onze mening wel tien hoog gebouwd kunnen worden, maar als die mobiliteitsstrategie en die visie ervan van Slikkerveer uitwijzen van, ja, dat kan wel gebeuren maar net zoals bij sportpark Bolnes, dat wordt veel te druk, dat zet de leefbaarheid ontzettend onder druk, dan zullen wij als CDA-fractie ook op een gegeven moment wel de keuze maken, dan geen tien hoog maar dan bij wijze van spreken vijf of zes. En het punt van de agrarische gronden, ik denk dat iedereen wel gehoord heeft hoe wij als CDA-fractie erin staan, dat wij echt de agrariërs en de tuinders is, hoe weinig het er ook nog zijn in Ridderkerk maar ze zijn er nog zeker, waarden. Maar als op een gegeven moment blijkt dat een agrariër of een tuinder zegt van, ik zie geen toekomst meer en dat stuk grond zou eventueel geschikt kunnen zijn voor een woningbouwlocatie, dan zullen wij daar als CDA-fractie niet per se op tegen zijn. Alleen nogmaals, om het maar voor de zekerheid gezegd te hebben, wij willen graag dat onze agrariërs en onze tuinders ook echt een toekomst hebben in Ridderkerk. En we zitten als fractie zeker niet te azen op hun grond om daar een compleet woningbouwproject te gaan realiseren. Dat was het in het kort, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Knappe voor ChristenUnie wil reageren.

De heer Knappe: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik hoor de heer Mijnders net zeggen dat als blijkt bijvoorbeeld uit een mobiliteitsprobleem dat tienhoog of elfhoog bouwen aan de rivieroever niet mogelijk is, nou ja, dan moeten we misschien wat lager bouwen want dan gaan daar wat minder mensen landen en hebben we misschien dat mobiliteitsprobleem niet. Dat betekent wel dat als we hetzelfde aantal woningen willen bouwen dat we ergens anders wel die woningen toe moeten voegen. En dat zou misschien wel kunnen betekenen dat we, ik noem maar wat, hier aan de Koninginneweg dat we een laagje erbij zouden moeten zetten ten opzichte van de visie die we nu hebben liggen om toch die aantallen te kunnen halen. Maar dat maakt de leidraad die nu voorligt eigenlijk bijna onmogelijk. Hoe kijkt u daar dan naar?

De voorzitter: Mijnheer Mijnders.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat de heer Knappe doelt op het woningbod. We hebben het er net ook over gehad, dat is 2.710 woningen. We hebben als CDA-fractie ook meerdere keren artikel 41 vragen erover gesteld omdat we het dus jammer vinden dat dat woningbod dus nooit is besproken hier in de commissie, dat we daar onze mening op kunnen geven. Wij als CDA-fractie hebben de afgelopen jaren altijd gezegd, de aantallen van de huidige Woonvisie, dat zijn er uit mijn hoofd 1250 in totaal, die zeggen wij, vinden wij als CDA-fractie realistisch. Wij streven ernaar als CDA-fractie om het woningbod wat het college een tijdje geleden heeft gedaan ook te gaan realiseren. Alleen het zou best kunnen dat we die niet op alle plekken gaan halen, dus voor ons is dat aantal van 2.710 ook niet een heilige graal of echt een punt, dat moeten we per se realiseren. Want volgens mij gaf mevrouw Van Nes het ook aan, ook wel de heer Ros van, ja, weet je, als het alleen maar ten koste gaat van groen dat te realiseren of ten koste van leefbaarheid, dan moeten we denk ik de keuze maken om niet 2.710 woningen te gaan realiseren, maar misschien wel 2.500 of 2.400. We willen het wel graag als CDA-fractie maar je moet ook realistisch blijven. Het heeft geen zin om tien of vijftienhoog bij de Schans te gaan bouwen als de leefbaarheid van de inwoners daarzo, ja, hoe zeg je dat, een stuk omlaaggaat. Dat moet je niet willen en dan halen we het woningbod maar net niet. Maar in ieder geval het streven van de CDA-fractie is het wel. En het wordt iets langer, voorzitter, maar het wordt al ontzettend lastig voor ons Ridderkerk omdat we natuurlijk in het woningbod ook een paar locaties hebben aangegeven die in het buitengebied zitten buitendijks. Wij zien nu dat dat best lastig is, enorme uitdagingen met zich meebrengt,

enorme kosten op dit moment met zich meebrengt. Dus het wordt sowieso al heel lastig om dat woningbod van 2.710 te gaan halen. Dus ik stel in ieder geval voor dat we als raad daar ons niet aan vast gaan bijten want het wordt echt een uitdaging om dat te gaan halen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. En u maakte tussentijds een opmerking van, ik vind het jammer dat hier iets niet geagendeerd is. Ik wijs erop dat u altijd een voorstel kan doen om iets te agenderen want deze commissie gaat over zijn eigen agenda. Mijnheer Rijsdijk, PvdA.

De heer Rijsdijk: Dank u, voorzitter. Ik zal het kort houden. We vinden het goed dat deze visie er ligt. We kunnen ons er ook goed in vinden. Ik wil daar nog drie opmerkingen bij maken. De eerste opmerking is om dat kader rond de afwijkingmogelijkheden toch nog wat te verduidelijken ten opzichte van wat er nu staat. De opmerking met betrekking tot de Boomgaard heb ik ook wel gemaakt bij de toekomstvisie. Die zou wat ons betreft groen moeten blijven. De laatste opmerking is dat we wat de heer Mijnders ook aangaf over het bouwen aan de rivieroever en het belang zeg maar van de mobiliteitsvisie, dat we dat volledig onderschrijven. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage. Ik dank heel de commissie voor het aandragen van punten en de ordelijkheid waarmee dat gebeurd is. Ik had geen termijnen voor afgesteld, maar dat is goed verlopen. Wil er iemand nog iets zeggen? Ik zie soms nog een beetje armen bewegen. Ja, u krijgt zo dadelijk gelegenheid, wethouder, bij het volgende agendapunt. Dan dank ik mevrouw Punter voor het beantwoorden van vragen en ondersteunen van de wethouder. En dan gaan wij naar, en u mag blijven zitten, we zijn bijna klaar.

## **6. Reactie wethouder C. van der Duijn Schouten op wat is besproken**

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 6, reactie wethouder Van der Duijn Schouten op wat is besproken. U heeft het woord, wethouder.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, voorzitter, ik wil toch even met name op de opmerkingen die rond de visie op bouwhoogte zijn gemaakt nog een enkele opmerking maken. Een aantal partijen heeft aangegeven dat ze vindt dat de Boomgaard onbebouwd moet blijven. Dat snap ik maar dat is voor de visie op bouwhoogte even niet relevant. Ik bedoel, die zegt niks over al dan niet bouwen in de Boomgaard. Uiteraard wat de heer Ros aangeeft zegt bouwen in hoogte in relatie tot de totale bouwopgave, ik bedoel, komt het niet uit de lengte dan moet het uit de breedte komen dus dat aspect is helder. Maar met deze visie op bouwhoogte, als u daar straks ja tegen zegt, zegt u helemaal niets over het al dan niet mogelijk maken van woningen in de Boomgaard. Ik wil dat wel even helder hebben. Dan noemde de heer Mijnders nog een opmerking over met name Bogenda, dat dat dan lastig is om die tien toe te staan. Ook daarvoor wil ik zeggen, met deze visie op bouwhoogte geeft u aan dat het daar ruimtelijk wat ons betreft zou passen. Dat wil niet zeggen dat het verkeerstechnisch ook past of dat het milieutechnisch past. Dus al die andere aspecten, ik bedoel, de initiatiefnemer, het staat ook in het stuk, moet straks van al dat soort aspecten nog gaan aantonen dat die hoogte ook realiseerbaar is. Dus op het moment dat u hier ja tegen zegt, zegt u niet dat er bij Bogenda een woontoren van tien komt. U geeft aan dat het ruimtelijk gezien op die plek zou kunnen, maar of het ook kan is daarmee absoluut nog niet gezegd omdat er tal van andere aspecten zijn die bij woningbouw relevant zijn. Wat we hiermee doen is feitelijk de kaders meegeven zodat je ook een discussie zoals we bij 't Ronde Sand hebben gehad want ook daar kon zevenhoog kon parkeertechnisch prima. Ik bedoel, het voorstel wat er eerst lag was aan alle kanten ook in te passen en uiteindelijk komen er net zoveel woningen terug in de breedte. Dus hiermee geven we aan welke hoogte u als raad op welke locatie passend vindt. Maar daarmee zeggen we over al die andere uitdagingen onderwerpen bij een nieuwbouwproject, ik bedoel, daar doet u hiermee geen

uitspraak over. En die blijven natuurlijk net zo relevant en die gaan net zo hard meewegen op het moment dat we uiteindelijk toch ergens aan de slag willen. Ja, voorzitter, en volgens mij zijn de overige opmerkingen die gemaakt zijn helder. Ook daarvan zal straks blijken welke wij nog wel hebben meegenomen en welke niet. En zo niet, dan zijn we denk ik ook nog wel bereid om aan te geven waarom we dat niet hebben gedaan. Dat was het wat mij betreft, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Mijnheer Ros, wilt u nog een vraag stellen aan de wethouder of een opmerking maken?

De heer Ros: Zeker. Mevrouw Van Nes-de Man en ik die kwamen, we zaten een beetje te sparren want we hadden het over de Boomgaard. Hij wordt op een iets andere manier wel genoemd in het type opgave. Voor de zuiverheid van de discussie in de raad later is het misschien een suggestie aan het college om gewoon die helemaal misschien wel niet te noemen zodat die ook niet hierbij betrokken wordt over de bouwhoogte zodat je hem ... ja, het is .....

De voorzitter: De suggestie is helder en ik denk het antwoord van de wethouder ook. Dus over de inhoud is er dan geen discussie en of dat dan wel of niet vermeld wordt, dat is een keuze aan het college. Dan sluit ik dit agendapunt af, als er verder niemand nog iets wil zeggen. Het was ook juist de bedoeling dat de wethouder nadat u alles gezegd had wat u wilde zeggen nog iets kon zeggen.

## **7. Mededelingen college**

De voorzitter: Agendapunt 7, mededelingen college. Zijn er vanuit het college mededelingen te doen? Wethouder Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Nee, voorzitter, niet.

De voorzitter: Dat is een helder antwoord.

## **8. Rondvraag leden**

De voorzitter: Rondvraag leden. Hebben de leden vragen aan elkaar? Dat is niet het geval. Dan heb ik nog een vraag aan u en dat is of u uw eigendommen wil meenemen zo dadelijk en huiswaarts wil gaan.

### **Sluiting**

De voorzitter: En dan sluit ik nu de vergadering onder dankzegging voor uw aanwezigheid en input.